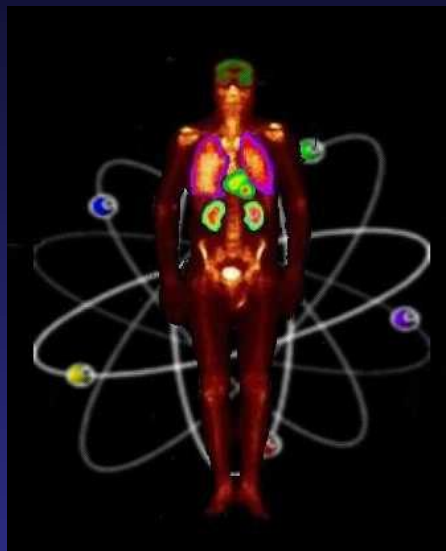

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ι. Τσούγκος
Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής
ΠΓΝ Λάρισας

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ?

Διαφοροποίηση του Σπινθηρογραφήματος από τις Μορφολογικές Απεικονίσεις

CT-Φυσιολογικό

MRI-Φυσιολογικό

PET -???

>> Καμία Απεικόνιση

>> Εγκεφαλικός Θάνατος

ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

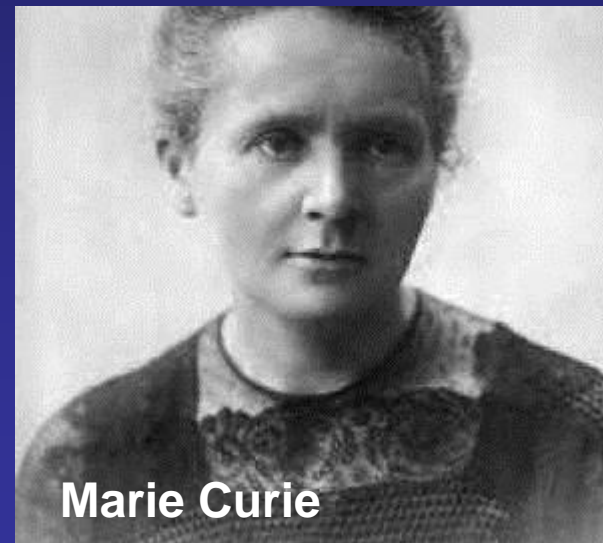
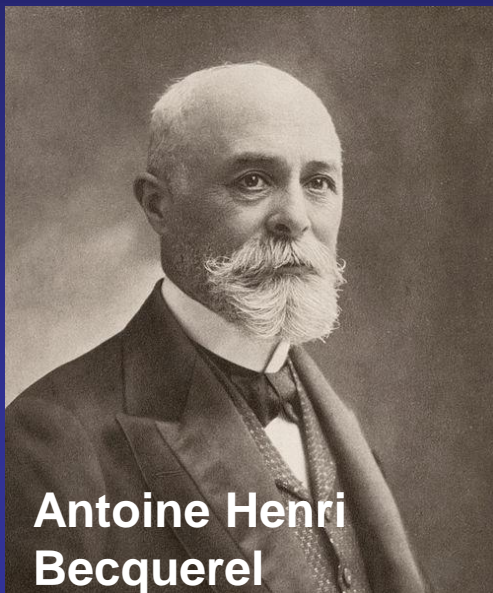
- *Φυσιολογική / Παθοφυσιολογική απεικόνιση οργάνων και συστημάτων.*
- *Θεραπευτικές Εφαρμογές.*
- *In Vitro Μετρήσεις.*

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ

«Το φαινόμενο εκείνο κατά το οποίο οι πυρήνες ορισμένων ατόμων (πατρικοί πυρήνες) είναι ασταθείς, εκπέμπουν ακτινοβολία (σωματιδιακή ή/και ηλεκτρομαγνητική) και μετατρέπονται σε άλλους πυρήνες (θυγατρικούς πυρήνες), οι οποίοι έχουν μικρότερη μάζα ή μικρότερη ενέργεια.

Οι παραγόμενοι πυρήνες μπορεί να είναι είτε σταθεροί είτε ασταθείς, οπότε διασπώνται και πάλι».

ΡΑΔΙΟΦΑΡΜΑΚΑ

Ορίζονται οι επισημασμένες με ραδιονουκλίδια ουσίες που χορηγούνται σε ασθενείς για διαγνωστικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς ή χρησιμοποιούνται για *in vitro* εξετάσεις.

- Διάγνωση →
  - γ -ακτινοβολία
- Θεραπεία →
  - σωματιδιακή ακτινοβολία (συνήθως β) ή
  - σωματιδιακή και ηλεκτρομαγνητική ($\beta+\gamma$).

ΙΔΑΝΙΚΟ ΡΑΔΙΟΝΟΥΚΛΙΔΙΟ (για in vivo σπινθηρογράφηση)

- Εκπομπή αποκλειστικά γ -ακτινοβολίας ($E_{\gamma} \approx 150 \text{ keV}$).
- Κατάλληλο χρόνο φυσικού υποδιπλασιασμού.
- Παροχή μέσω «γεννήτριας».
- Επισήμανση μεγάλου αριθμού ουσιών.
- Εύκολη διαθεσιμότητα – χαμηλό κόστος.
- $^{99\text{m}}\text{Tc}$ (τεχνητήριο)

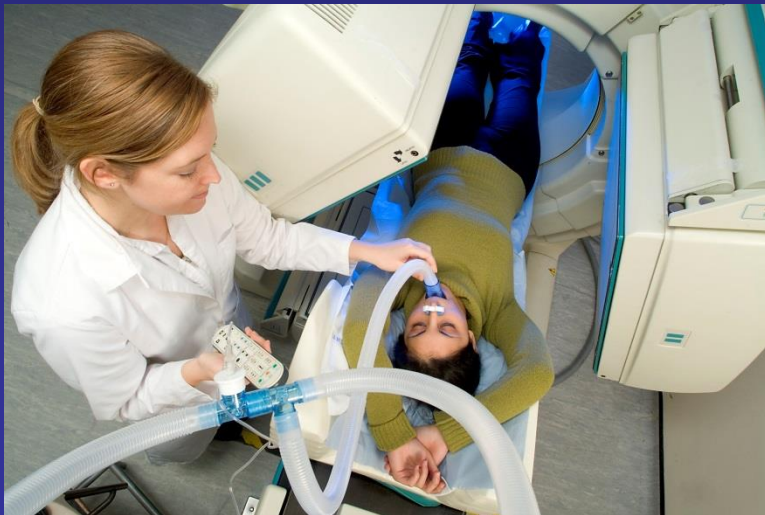
Πίνακας 1: Τα σημαντικότερα ραδιονουκλίδια στην Πυρηνική Ιατρική

Ραδιοϊσότοπο	T _{1/2}	Κυρία ακτινοβολία (MeV)	Ραδιοϊσοτοπικές προσμίξεις
³² P	14.3 d	β _{max} = 1.71	
⁵¹ Cr	27.7 d	γ = 0.320	
⁵⁷ Co	271 d	γ = 0.122	⁶⁰ Co
⁵⁸ Cr	70.8 d	γ = 0.511 - 0.811	⁶⁰ Co
⁵⁹ Fe	44.6 d	γ = 1.10 - 1.29	⁵⁵ Fe (μη προσδιοριζόμενος)
⁶⁷ Ga	3.26 d	γ = 0.093 - 0.185 - 0.30	⁶⁶ Ga
⁷⁵ Se	118.5 d	γ = 0.136 - 0.265	
^{99m} Tc	6.02 h	γ = 0.140	⁹⁹ Mo, ¹³¹ I, ¹⁰³ Ru, ⁸⁹ Sr, ⁹⁰ Sr
¹²⁵ I	60.1 d	γ = 0.027	¹²⁶ I (13.0 d, 0.388, 0.666 MeV)
¹³¹ I	8.04 d	γ = 0.365	
¹³³ Xe	5.29 d	γ = 0.081 - 0.03 - 0.035	^{133m} Xe (2.19 d, 0.233 MeV)
¹⁹⁸ Au	2.70 d	γ = 0.412	¹⁹⁹ Au (0.158 MeV)
¹¹¹ In	2.8 d	γ = 0.173 - 0.247	
¹²³ I	13 h	γ = 0.027 - 0.160	
^{113m} In	104 m	γ = 0.390	
¹⁸⁸ Re	17.9 h	β _{max} = 2.120 γ = 0.155-0.633	
¹⁸⁶ Re	88.9 h	β _{max} = 1.070 γ = 0.137	
²⁰¹ Tl	73 h	γ = 0.068 - 0.083	
⁹⁰ Y	64.0 h	β _{max} = 2.270	
¹⁵³ Sm	46.8 h	γ = 0.070 - 0.103	
⁹⁰ Sr	27.7 y	β _{max} = 0.546	

ΤΡΟΠΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

- **Ενδοφλέβια (κατά κανόνα).**
- Per os, ενδοαρθριακά, υποδόρια, ενδοδερμικά, εισπνοή, τοπική χορήγηση, χορήγηση σε κοιλότητες, ενδομυϊκά.

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- 1-2 περιπτώσεις / 10.000 χορηγήσεις.
- Μικρή ακτινική επιβάρυνση.

IN VITRO ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

IN VITRO ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

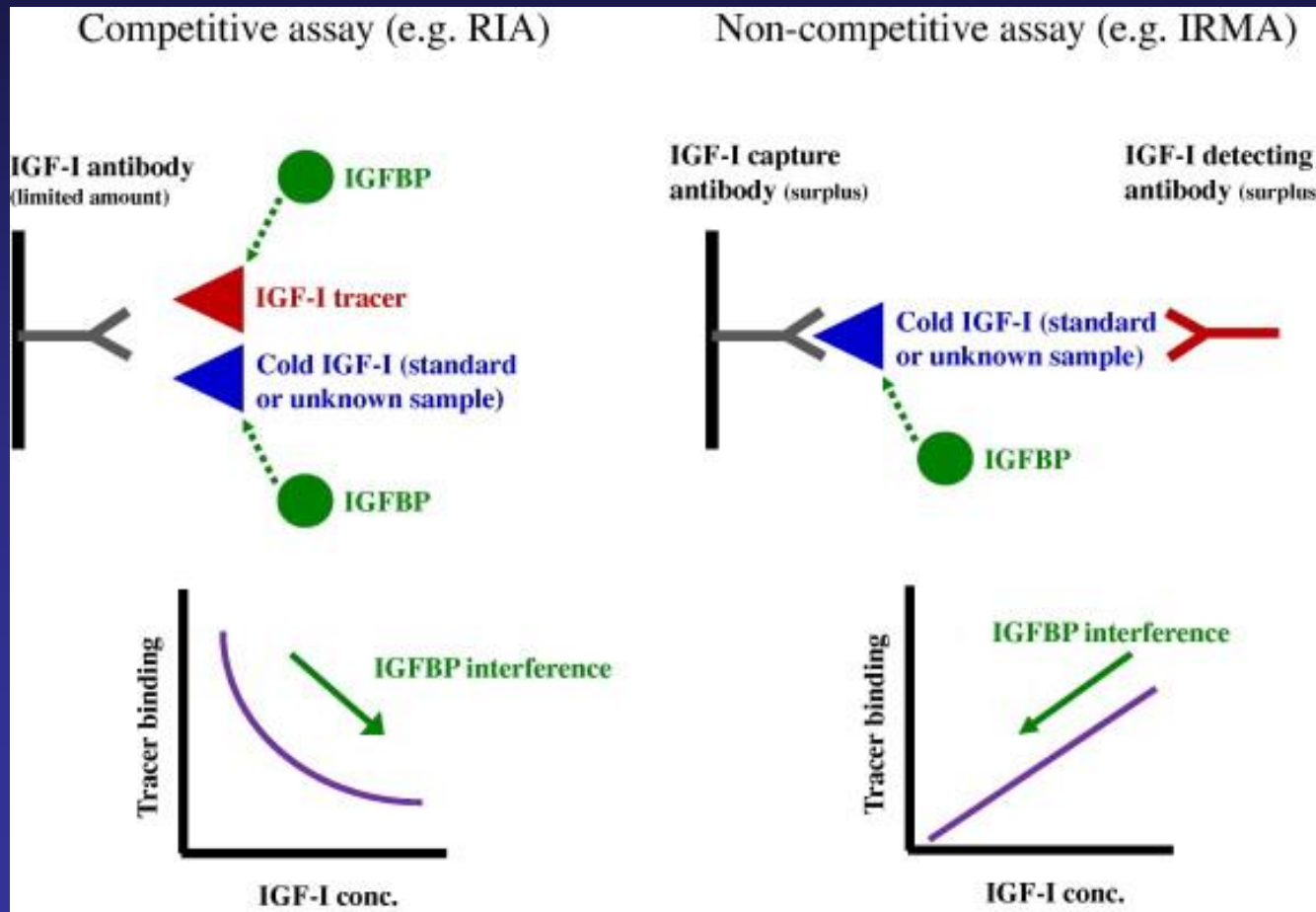
- Υπολογίζονται οι συγκεντρώσεις διάφορων ουσιών, όπως: **ορμόνες, καρκινικοί δείκτες, αντισώματα, επίπεδα φαρμάκων.**
- Το ραδιονουκλίδιο που συνήθως χρησιμοποιείται είναι το **I-125**
(E_{γ} 27-35 keV, $T_{1/2}$ 60 d).
- Μέτρηση δειγμάτων στον γ -counter
- Τεχνικές:
  - **RIA** (radioimmunoassay),
  - **IRMA** (immunoradiometric assay).

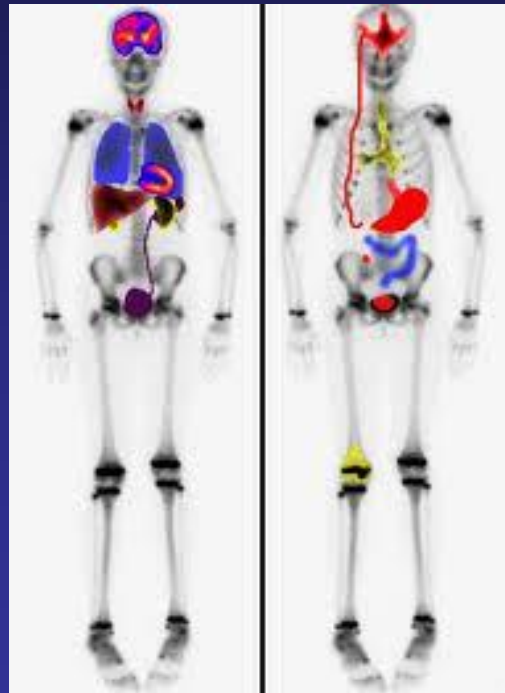
IN VITRO ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

- RIA

- IRMA

Απεικονιστικές - διαγνωστικές εφαρμογές της Πυρηνικής Ιατρικής

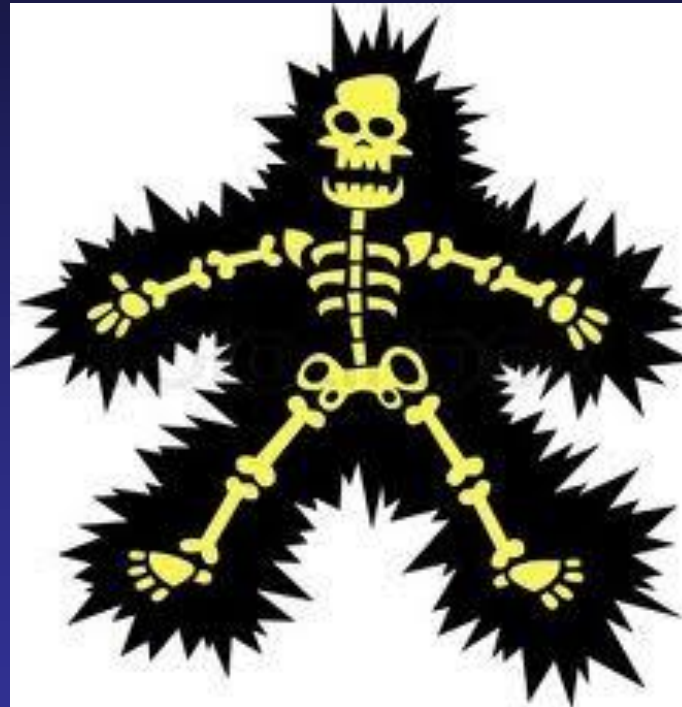
γ-CAMERA

- Anger (1958).
- Συμβατική γ-camera
(απεικόνιση σε δύο διαστάσεις).
- **Τομογραφική γ-camera (SPECT)**
  - περιστροφή της μίας (ή περισσότερων) ανιχνευτικών κεφαλών γύρω από το εξεταζόμενο όργανο (180° ή 360°)
  - σύνθεση της εικόνας στους τρεις άξονες (εγκάρσιο, οβελιαίο, επιμήκη).

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΟΣΤΩΝ

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΟΣΤΩΝ

- **Η πλέον συχνή εξέταση (in vivo) Πυρηνικής Ιατρικής.**
- Λειτουργική απεικόνιση της αιμάτωσης και του μεταβολισμού των οστών.
- **Πλεονεκτήματα:**
  - μεγάλη ευαισθησία
  - υψηλή αρνητική προγνωστική αξία
  - χαμηλό κόστος
  - μικρή ακτινική επιβάρυνση
- **Μειονέκτημα:**
  - χαμηλή ειδικότητα

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΟΣΤΩΝ

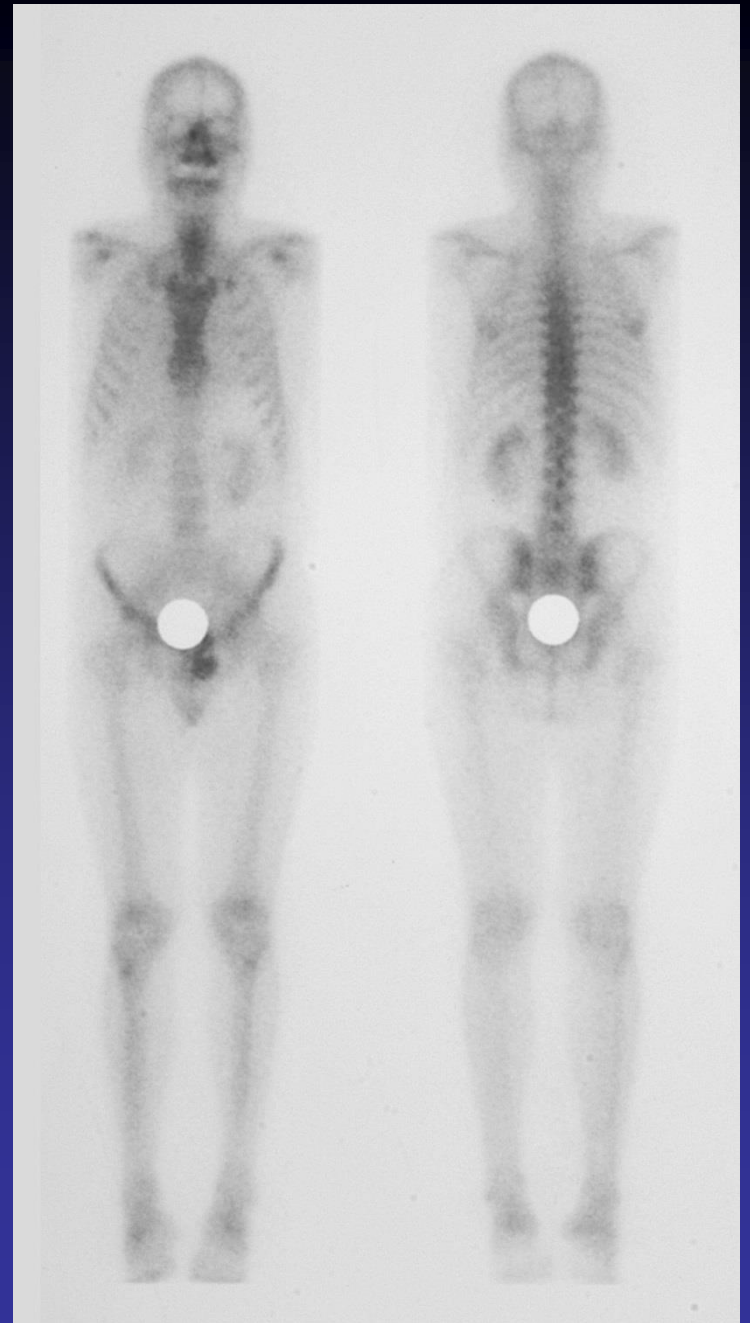
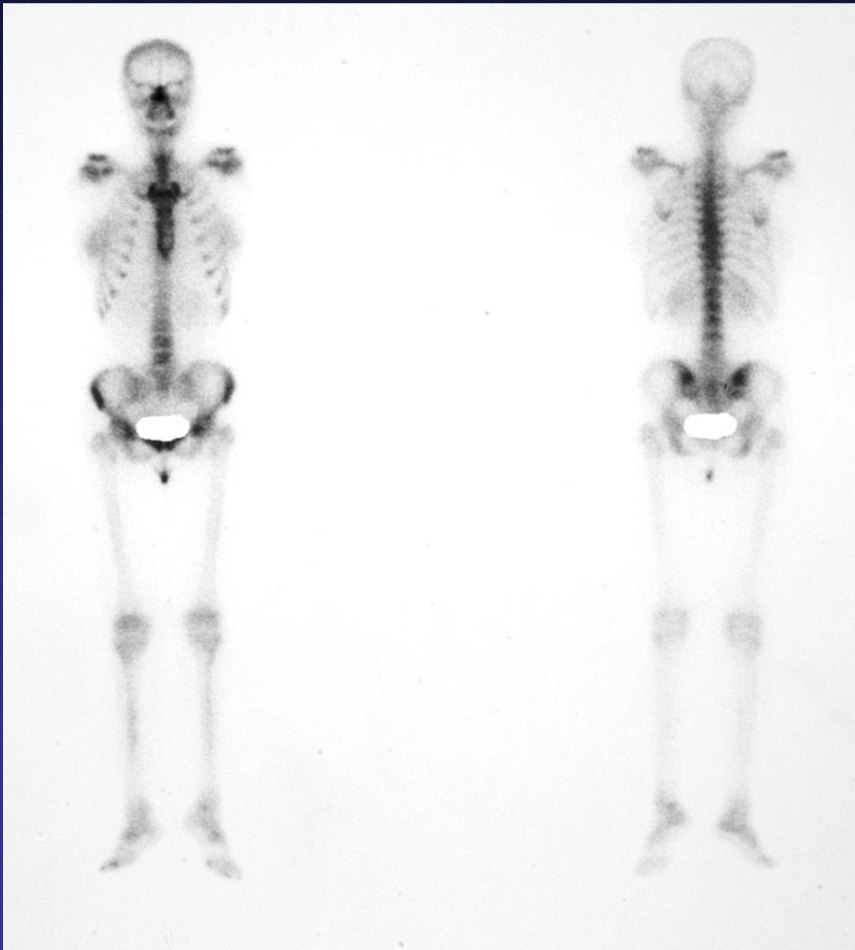
ΤΕΧΝΙΚΗ

- ✓ Χορήγηση (iv) του ραδιοφαρμάκου (^{99m}Tc -MDP, δόση 15–25 mCi ανάλογα με το σωματότυπο και την ηλικία του εξεταζόμενου).
- ✓ Συνεχείς λήψεις κάθε 1 - 4sec για 60 sec στην περιοχή ενδιαφέροντος **(1^η φάση – αγγειακή)**.
- ✓ Αμέσως μετά (2-5min), λήψεις διάρκειας 1-2min **(2^η φάση – αιματική δεξαμενή)**.
- ✓ Μετά 2-4h, απεικόνιση όλου του σκελετού **(3^η φάση – φάση οστικού μεταβολισμού)**.
- ✓ Πρόσθιες-οπίσθιες (και πρόσθετες) λήψεις **όλου του σκελετού**, “whole-body” απεικόνιση, SPECT.

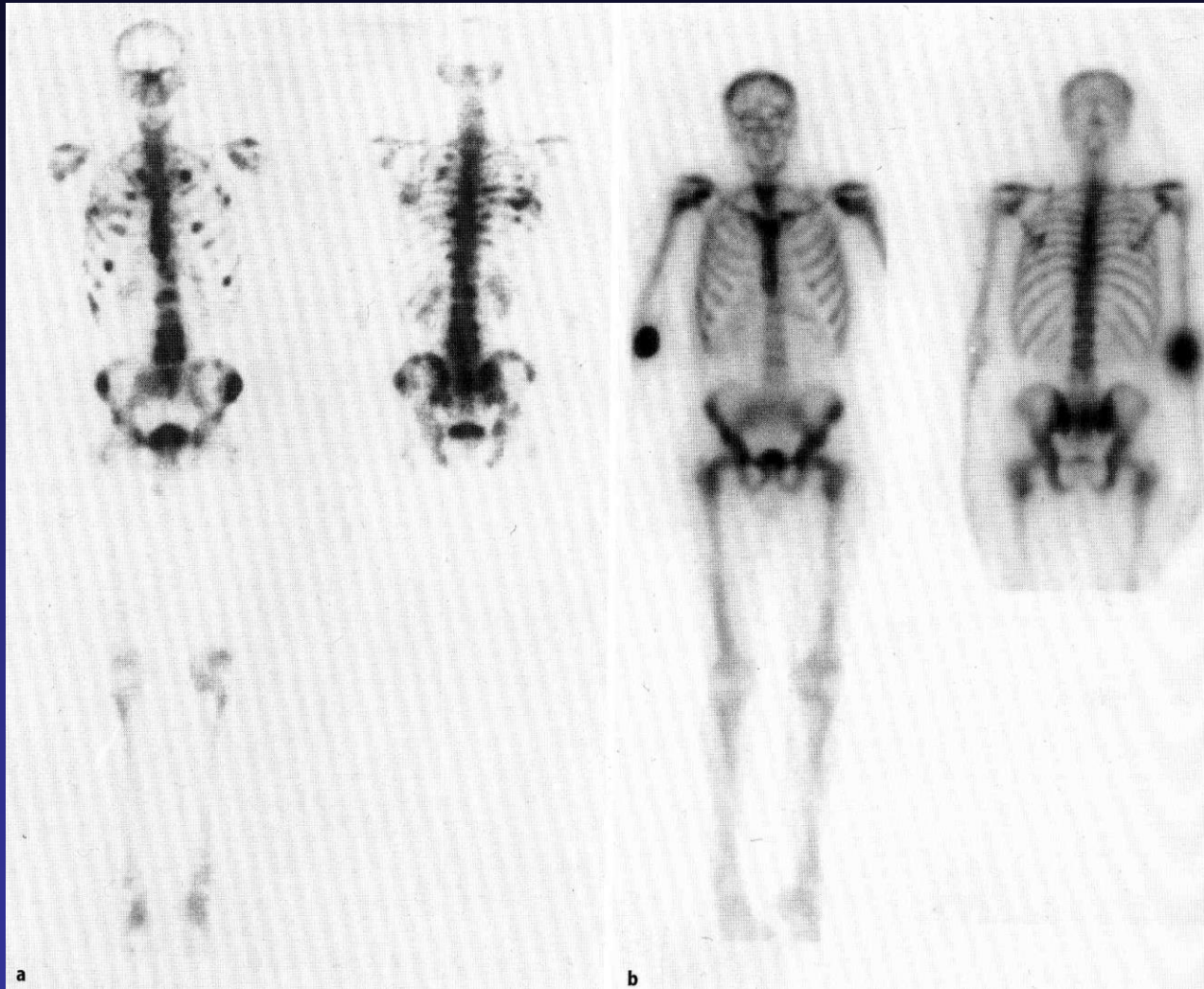
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΙ / ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Ικανότητα πρόσληψης του ρ/φ (**οστικός μεταβολισμός**)
  - ✓ αυξημένη συγκέντρωση του ρ/φ στο νεοσχηματιζόμενο οστό (μεγάλη διαθέσιμη επιφάνεια για τη σύνδεση του ρ/φ)
- **Αιματική ροή** (αύξηση κατά 3-4 φορές οδηγεί σε αύξηση της συγκέντρωσης του ρ/φ κατά 30-40%).
- **Άλλοι παράγοντες** (τόνος συμπαθητικού, διαπερατότητα τριχοειδικών αγγείων, βιταμίνη D, παραθορμόνη, κορτικοστεροειδή, οξεοβασική ισορροπία)

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ

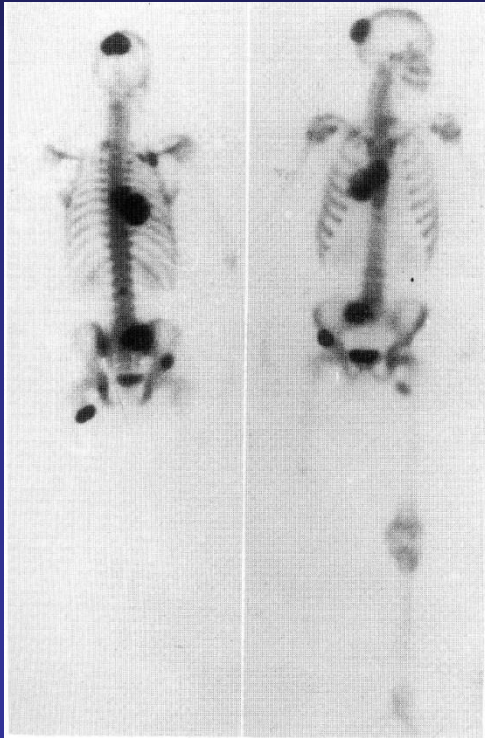
ΟΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

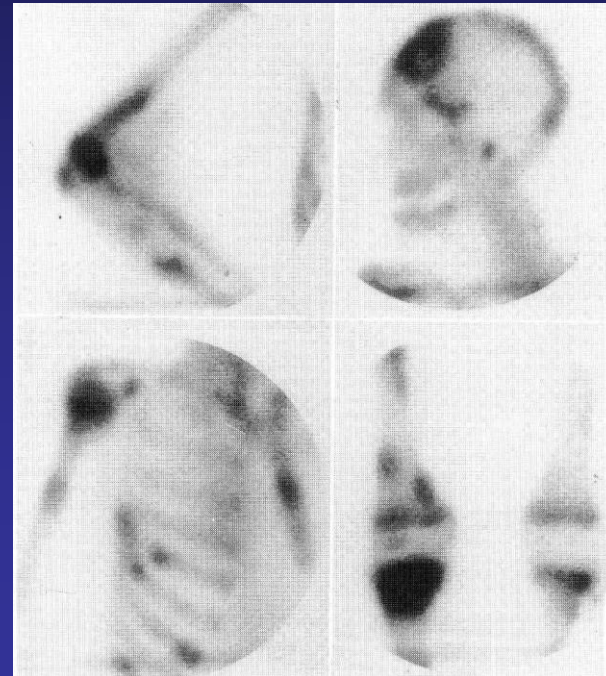
Σπιν/μα οστών προ και 1 έτος μετά από ορμονοθεραπεία

ΠΡΩΤΟΠΑΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ

- Η ακτινολογική απεικόνιση (MRI) υπερτερεί στην αρχική διάγνωση-εκτίμηση του όγκου
- **Σπινθηρογράφημα οστών:** το φυσιολογικό σπινθηρογράφημα απομακρύνει την πιθανότητα κακοήθειας
- **κύρια εφαρμογή του η ανάδειξη οστικών μεταστάσεων**

Οστεοσάρκωμα

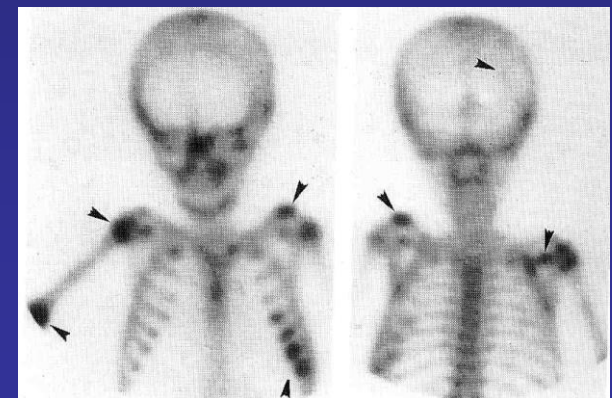
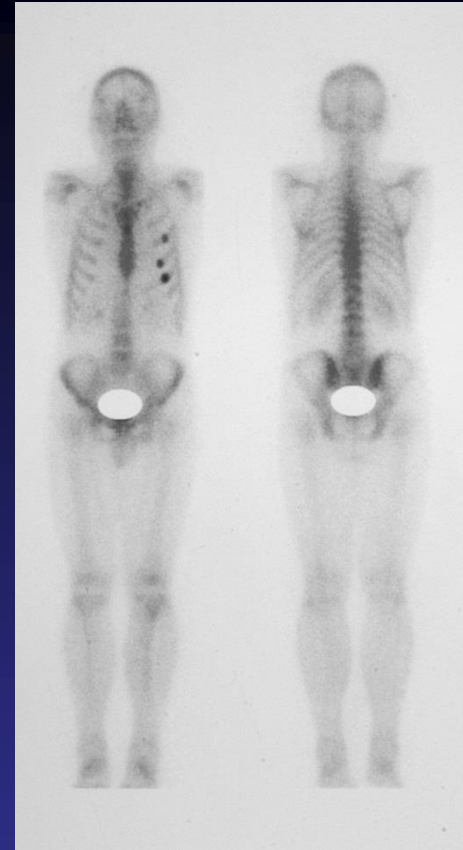

Σάρκωμα Ewing's

ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ

Το σπινθηρογράφημα οστών:

- συμβάλλει κυρίως στην ανίχνευση μικρών (occult) καταγμάτων, καταγμάτων «εκ καταπόνησεως», κακοποιημένων παιδιών, (σπανιότερα πολυτραυματιών).
- ανιχνεύει το 80% των καταγμάτων εντός 24h, το 95% εντός 72h και το 98% εντός της πρώτης εβδομάδας.
- Το φυσιολογικό σπινθηρογράφημα αποκλείει την ύπαρξη κατάγματος.
- Υψηλή ευαισθησία και ηρν (90-100%) – ποικίλλει η ειδικότητα – συγκριτικά με ακτινολογικό έλεγχο (α/α, CT, MRI).

Κακοποιημένο παιδί

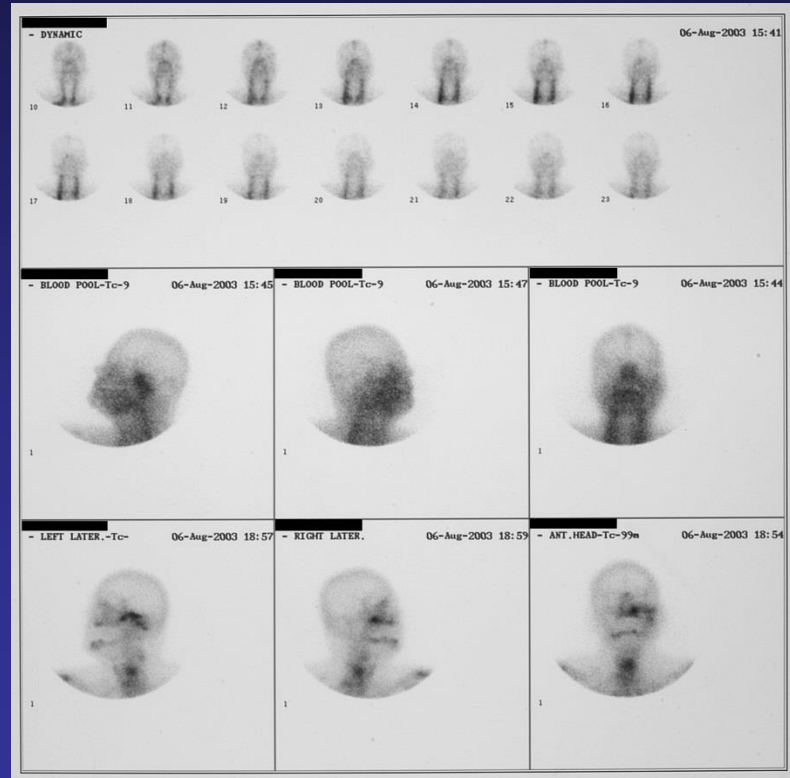

ΟΣΤΕΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ

Το σπινθηρογράφημα οστών («τριών ή και τεσσάρων φάσεων») αναδεικνύει πρώιμα (εντός 24-72 ωρών) την οστεομυελίτιδα.

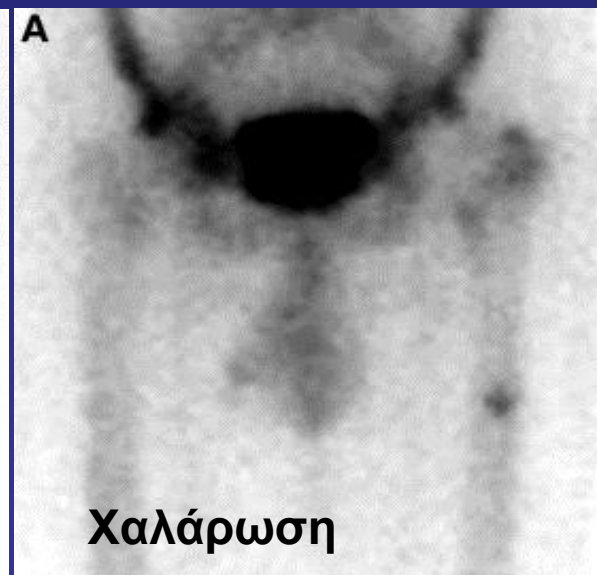
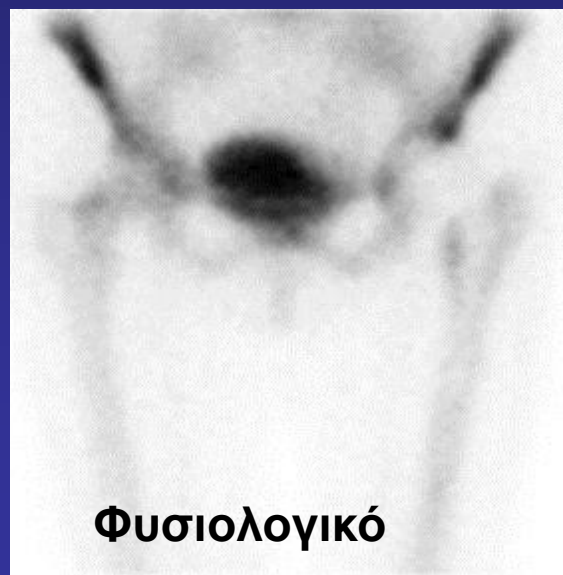
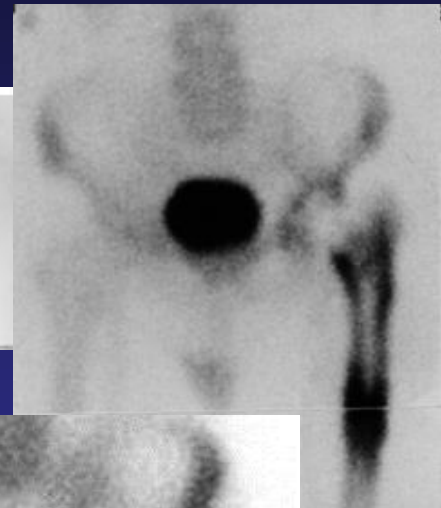
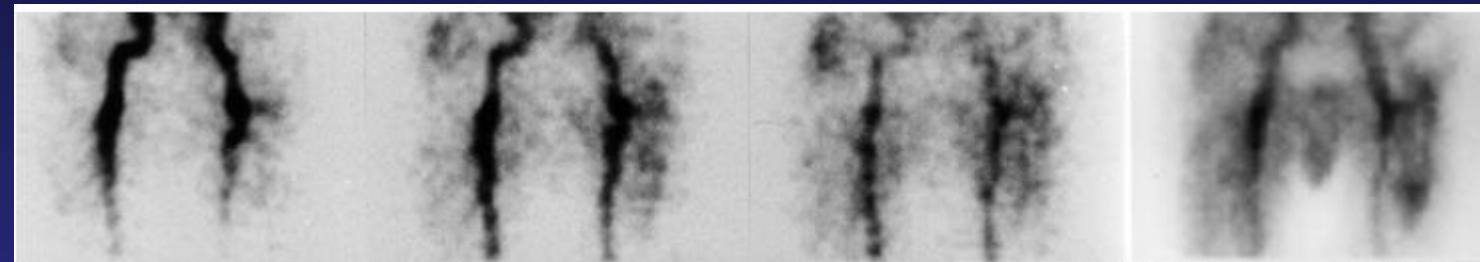
Οξεία οστεομυελίτιδα Αρ. κνήμης

Οξεία οστεομυελίτιδα Αρ. κροταφικού

ΑΡΘΡΟΠΛΑΣΤΙΚΕΣ

- δδ χαλάρωσης από φλεγμονή
- sc οστών 3 φάσεων

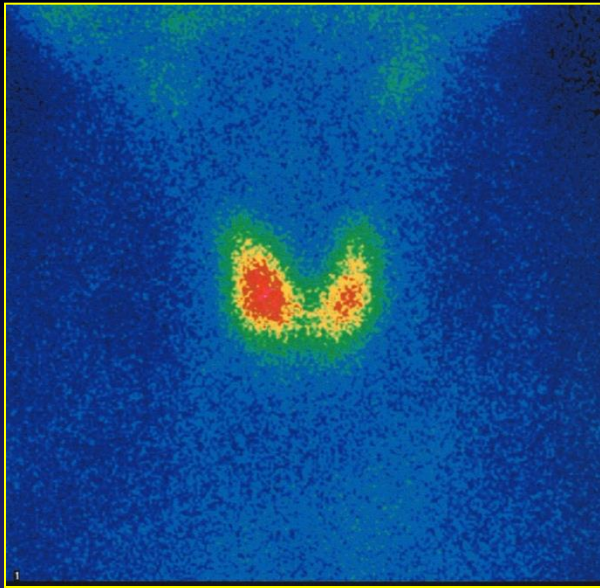

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

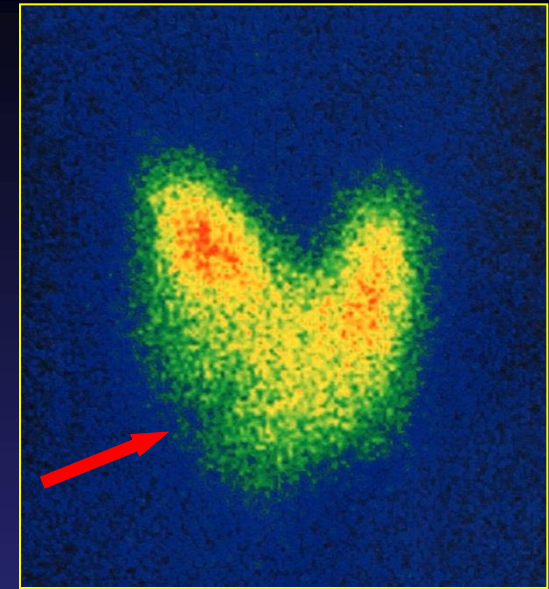

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

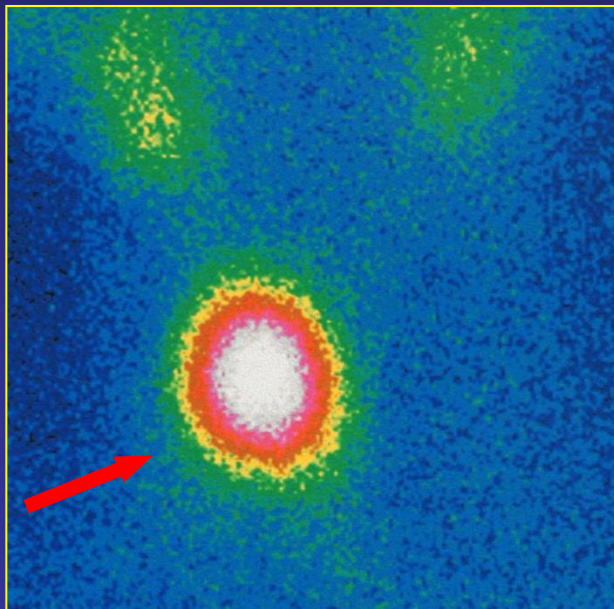
ΡΑΔΙΟ-ΦΑΡΜΑΚΑ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ (keV)	ΔΟΣΗ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΔΙΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ (T 1/2)
¹³¹ I	β+γ, E=364	3,7-11,1 MBq	8,05 days
¹²³ I	γ, E=159	3,7-18 MBq	13,6 hours
^{99m} Tc	γ, E =140	111-185 MBq	6 hours
²⁰¹ Tl	X=67-82 (88%) γ=135 & 167 (12%)	74-111 MBq	73 hours

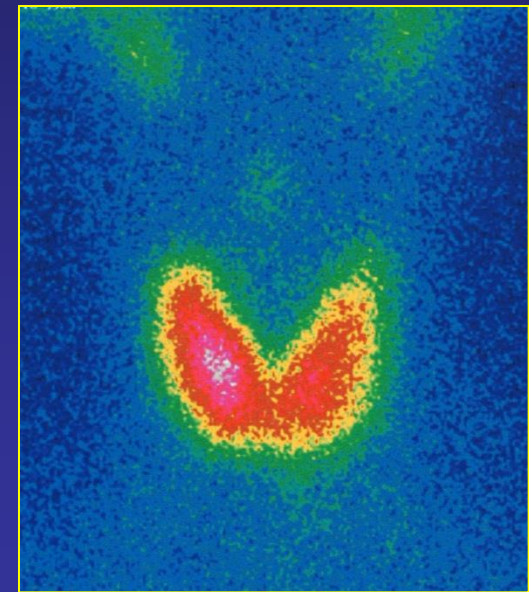
Φυσιολογικό σπινθ/μα

Ψυχρός όζος

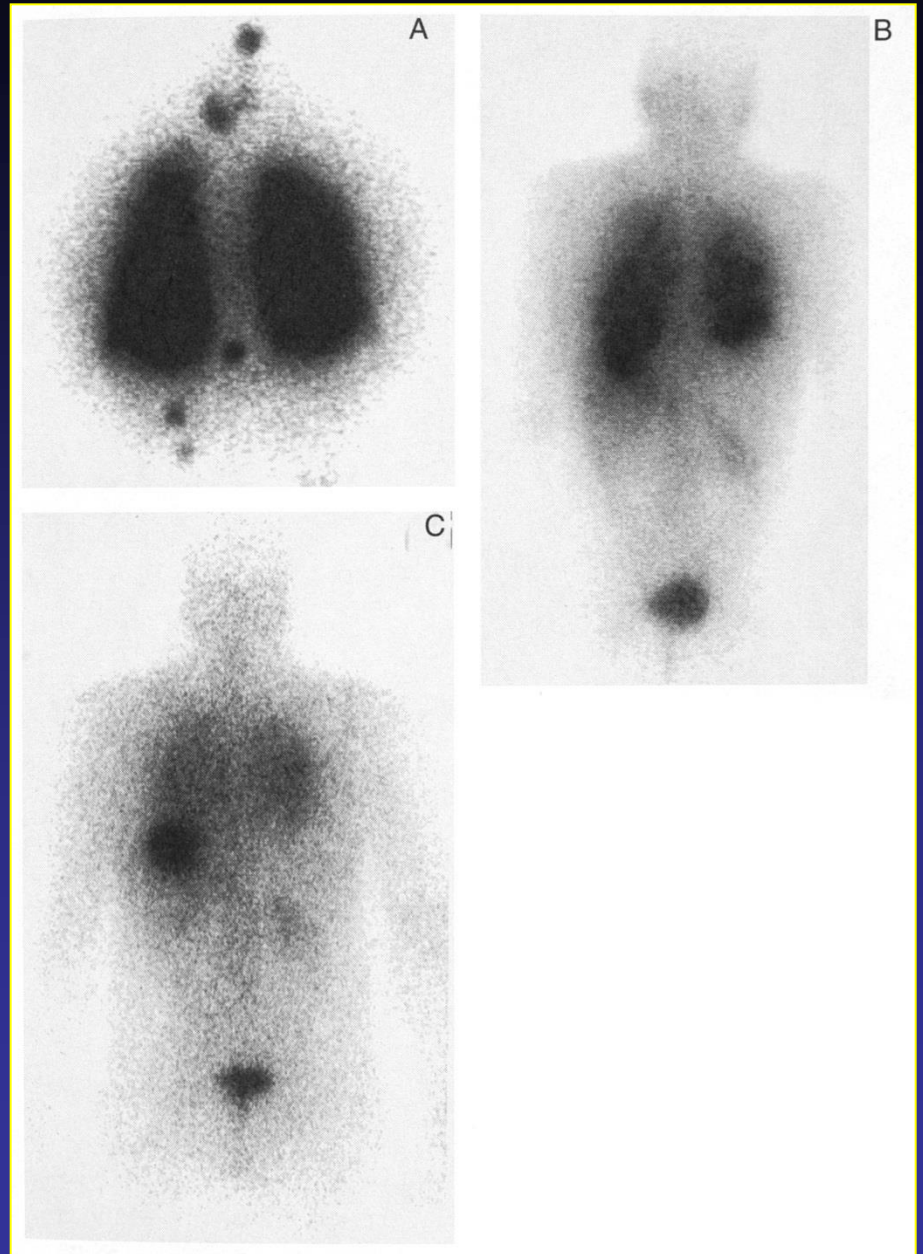
Θερμός όζος (τοξικό αδένωμα)

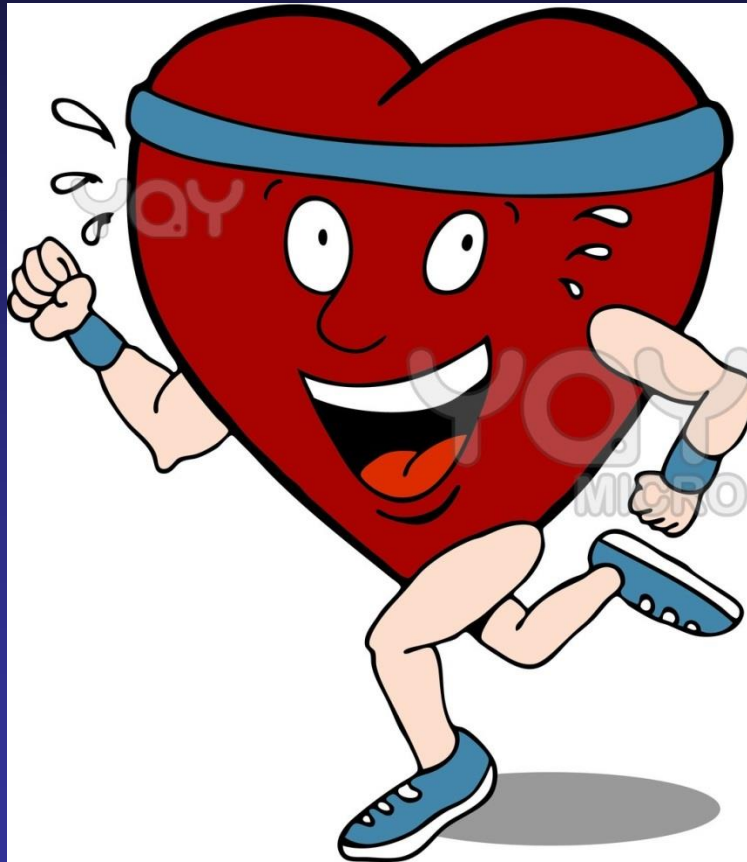
Υπερθυρεοειδισμός – v. Graves

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

Ολόσωμο σπινθηρογράφημα με I-131

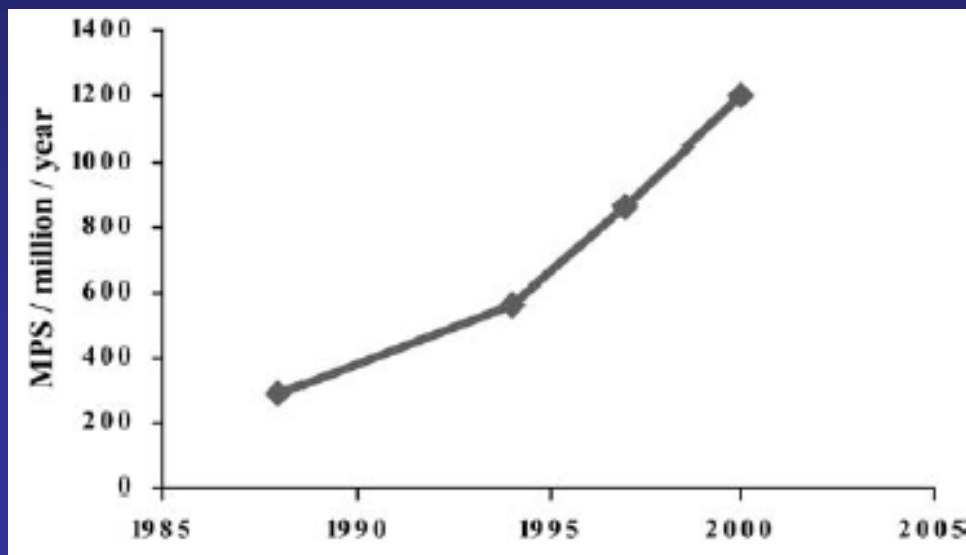

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ (ΔΙΑΧΥΣΗΣ)

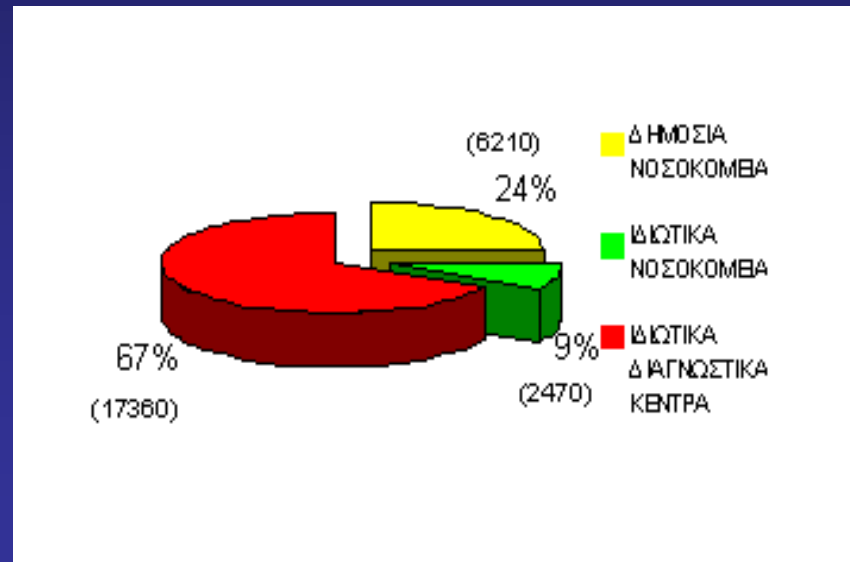

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ (ΔΙΑΧΥΣΗΣ)

- ✓ 25.000 μελέτες/εκατομμύριο ετησίως στις Η.Π.Α. (Berman DS, et al: Semin. Nucl. Med, 37: 2, 2007)
- ✓ 2.000 μελέτες/εκατομμύριο ετησίως στη Μ.Β. – πρόβλεψη για 3.600 μελέτες/εκατομμύριο ετησίως το 2010 (Gershlick AH, et al Heart, 93:423, 2007)
- ✓ 2.500 μελέτες/εκατομμύριο ετησίως στην Ελλάδα

(Underwood SR, et al EJNM, 31:261, 2004)

ΠΟΣΟΙ ΠΑΣΧΟΥΝ ΑΠΟ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΝΟΣΟ???

(Sambuceti G, EJNM editorial, 32: 385, 2005)

- ✓ 33-77% των νεκρών στρατιωτών σε Κορέα – Βιετνάμ
- ✓ 33-42% των ασθενών χωρίς ιστορικό ΣΝ που απεβίωσαν από άλλη αιτία
- ✓ 69-74% των ασθενών ≥ 40 χωρίς ιστορικό ΣΝ που απεβίωσαν από άλλη αιτία
- ✓ 8% των ανηλίκων

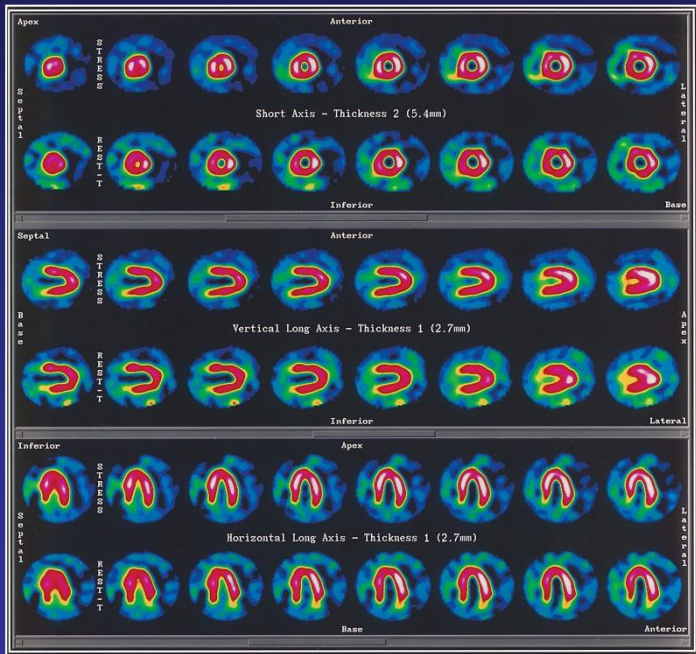
«Πανδημία» στους ηλικιωμένους και σε όσους έχουν πολλαπλούς προδιαθεσικούς παράγοντες

*αθηροσκλήρυνση των στεφανιαίων / ισχαιμική καρδιακή νόσος: 30/1
ποιους και πως θεραπεύουμε???*

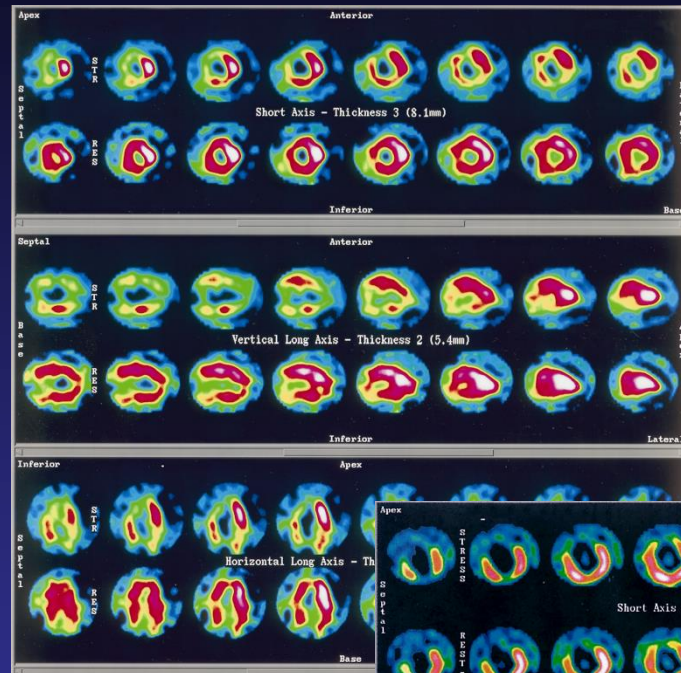
αναγκαιότητα λειτουργικής απεικόνισης

ΡΑΔΙΟΦΑΡΜΑΚΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ (SPECT)

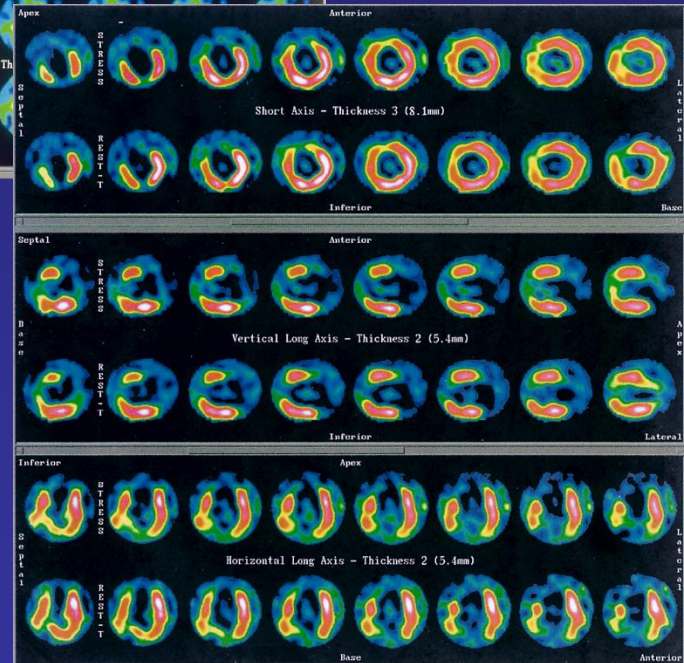
- ✓ Θάλλιο – ^{201}Tl
- ✓ $^{99\text{m}}\text{Tc}$ – (sestamibi)
- ✓ $^{99\text{m}}\text{Tc}$ – (tetrofosmin)

φυσιολογικό σπινθηρογράφημα

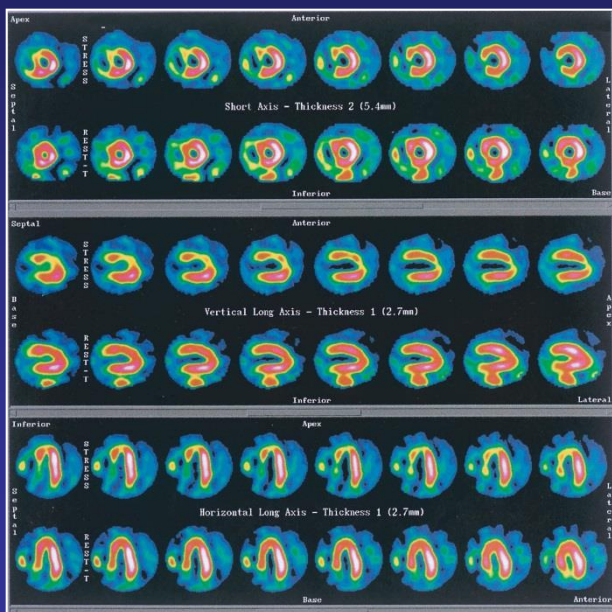
Έμφραγμα

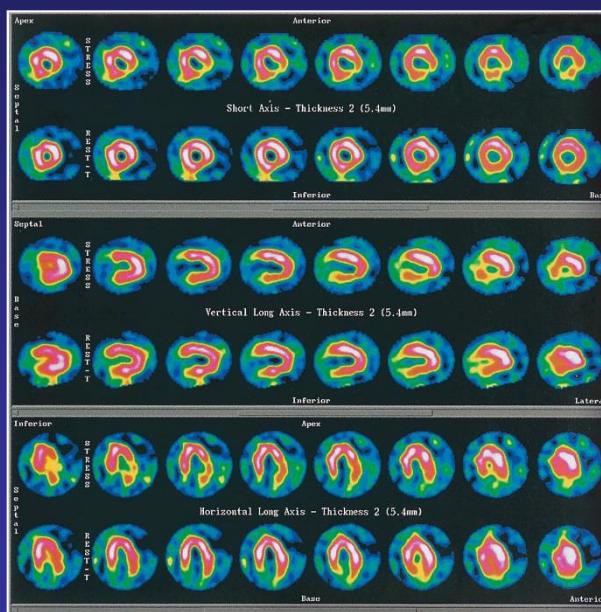
Ισχαιμία

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΜΕ «SPECT» ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ

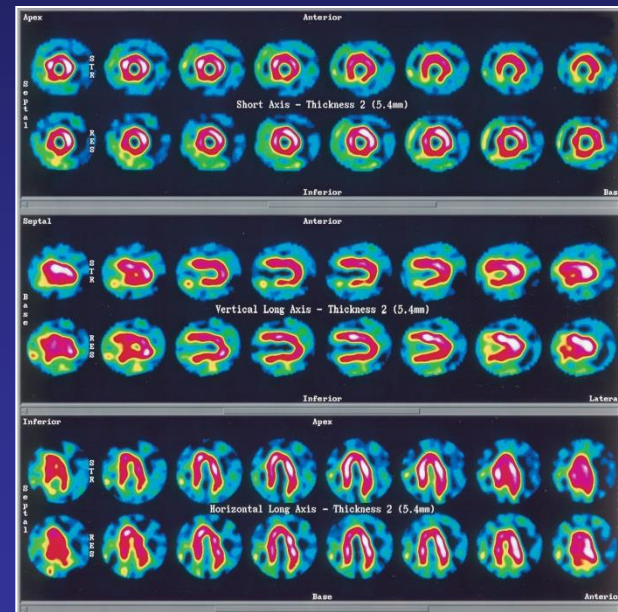
- **sens. $\approx$ 90%, spec. $\approx$ 85%, norm. $\approx$ 90%, acc. $\approx$ 89%**
(καλής ποιότητας μελέτες).
- **Παρόμοια αποτελέσματα** και για τα τρία κύρια ρ/φ (ελαφρώς καλύτερη ειδικότητα των ρ/φ του ^{99m}Tc),

LAD

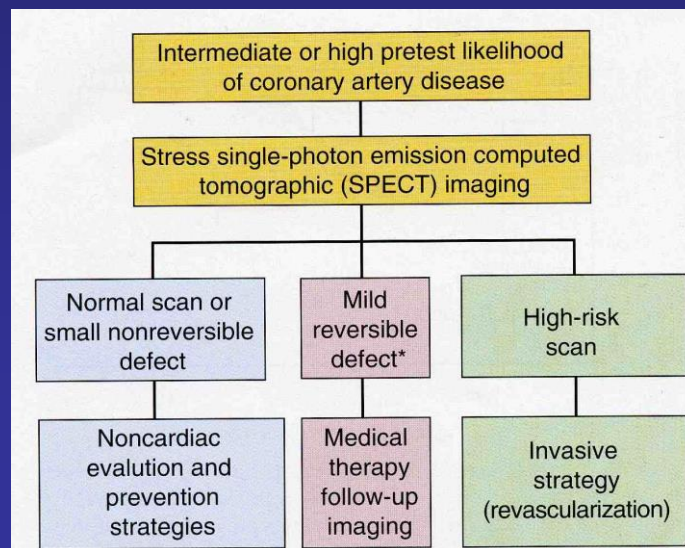
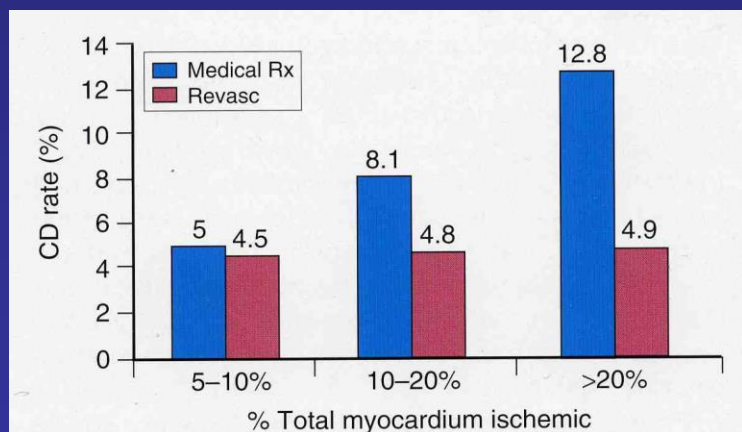
LCX

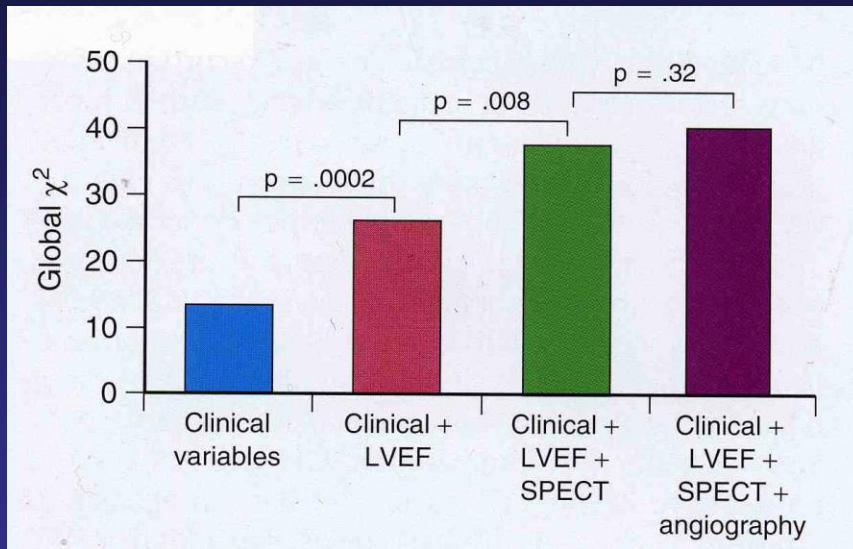
RCA

ΠΡΟΓΩΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ

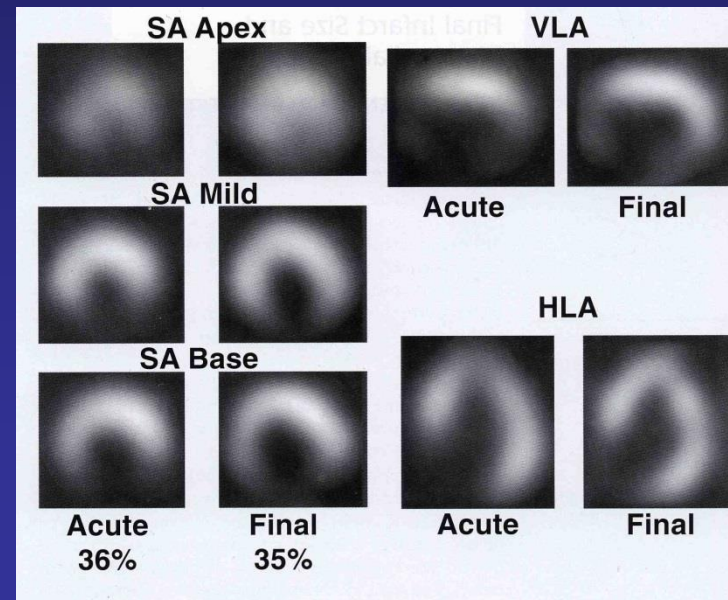
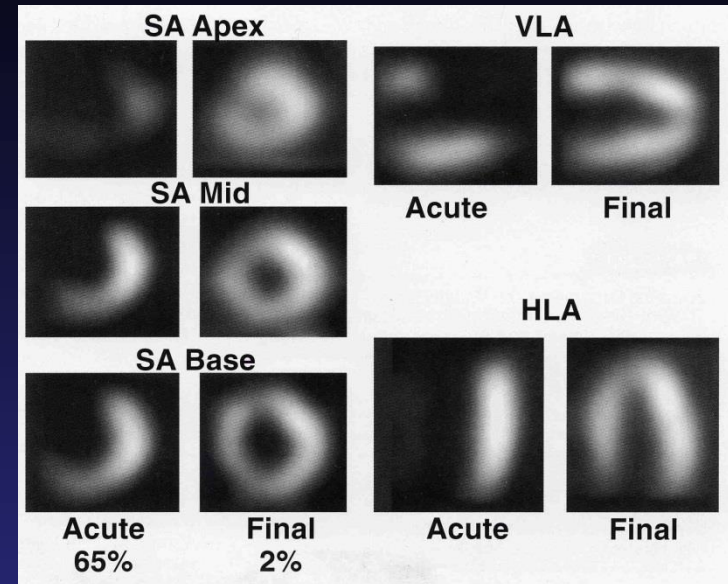
- Αποτελεί ιδιαίτερα αξιόπιστη μέθοδο για την πρόγνωση των στεφανιαίων ασθενών
  - μεγαλύτερη προγνωστική αξία από τα κλινικά δεδομένα και τη δοκιμασία κόπωσης – αυξανόμενη προγνωστική αξία από τη στεφανιογραφία
  - Ασθενείς με φυσιολογικό σπινθηρογράφημα μυοκαρδίου σε κόπωση έχουν συχνότητα <1% ετησίως θανάτου ή εμφράγματος του μυοκαρδίου.
- **Οι ασθενείς χαμηλού κινδύνου αντιμετωπίζονται συντηρητικά, ενώ οι ασθενείς υψηλού κινδύνου επεμβατικά.**

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ Ε.Μ.

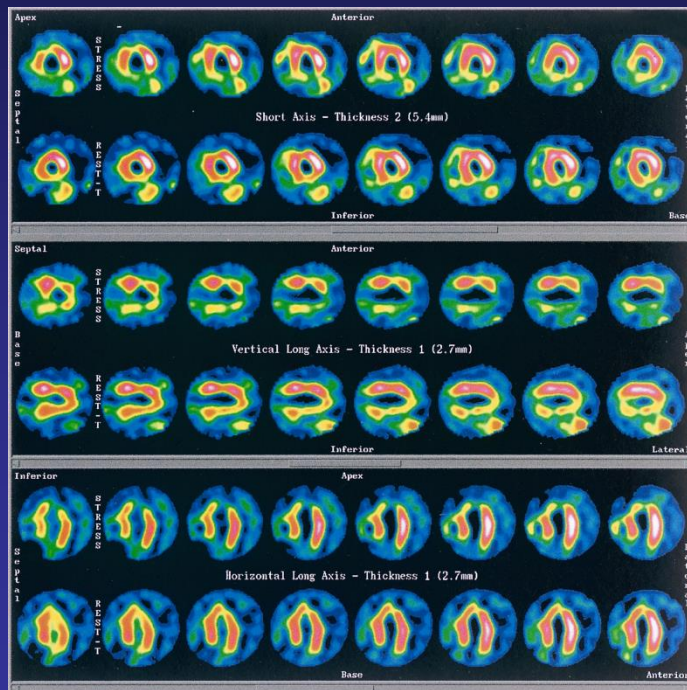
Zaret BL and Beller GA, Clinical Nuclear Cardiology 3d ed, 2005

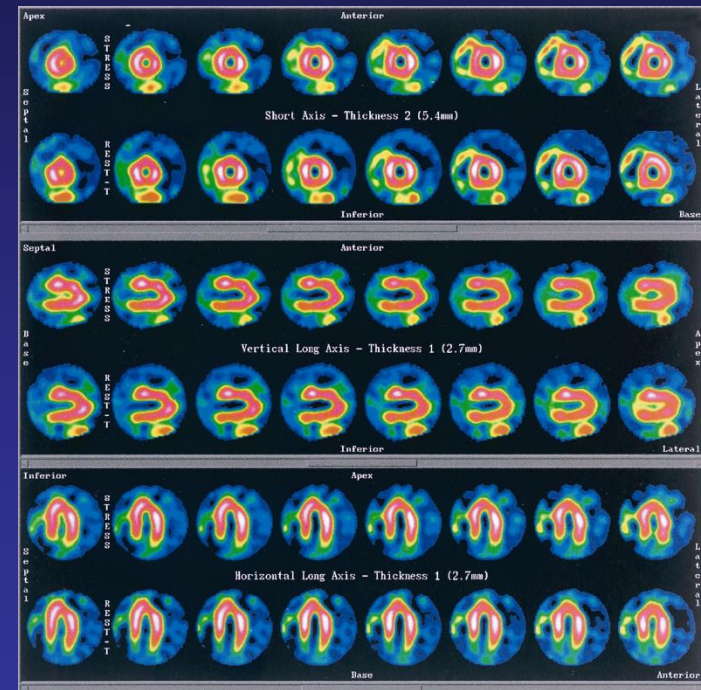
αξιολόγηση θρομβόλυσης

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

- ✓ Εκτίμηση συμπτωμάτων μετά από επεμβατική ή συντηρητική αγωγή.
- ✓ Το σπινθηρογράφημα παρέχει σημαντικά δεδομένα για την πρόγνωση και τη διαβάθμιση κινδύνου σε ασθενείς μετά από PCI ή CABG.

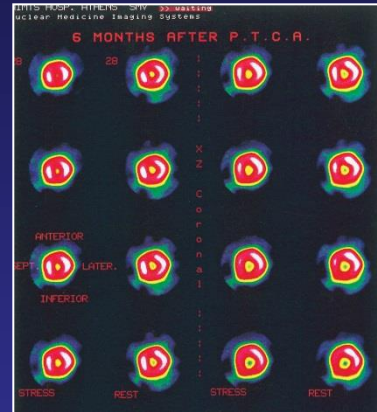
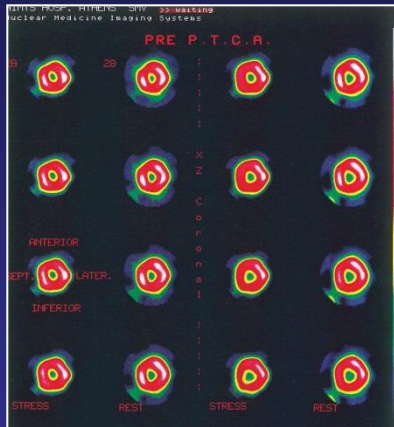
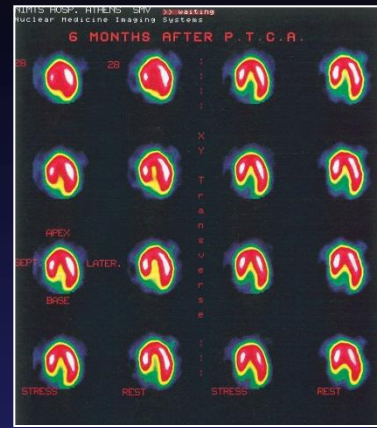
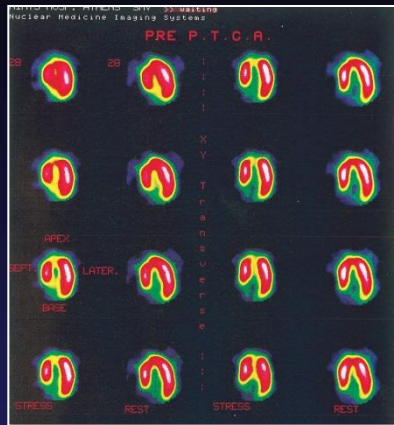

Π.Κ. 99%, ΠΕΡ. 80%, Δ.Σ. 99%

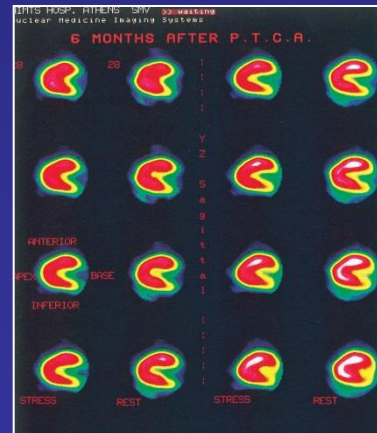
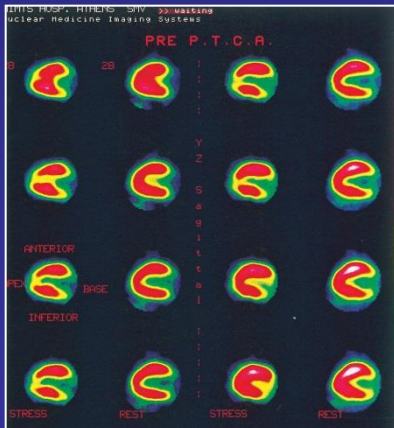

ΜΕΤΑ CABG

ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗ (PCI)

PCI-LAD

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΝΕΦΡΩΝ

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΝΕΦΡΩΝ

➤ Δυναμικό σπινθηρογράφημα νεφρών

- ✓ **$^{99m}\text{Tc-DTPA}$** (καθαίρεται αποκλειστικά με σπειραματική διήθηση – υπολογισμός GFR).
- ✓ **$^{99m}\text{Tc-MAG3}$** (μικρό ποσοστό διήθησης, μεγάλο ποσοστό απέκκρισης από τα σωληνάρια – υπολογισμός ERPF).

➤ Στατικό σπινθηρογράφημα νεφρών

- ✓ **$^{99m}\text{Tc-DMSA}$** (συγκέντρωση στο νεφρικό φλοιό και ιδίως στα εγγύς εσπειραμένα σωληνάρια, σταθερή κατακράτηση, ακριβής υπολογισμός σχετικής λειτουργικής συμμετοχής).

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΝΕΦΡΩΝ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

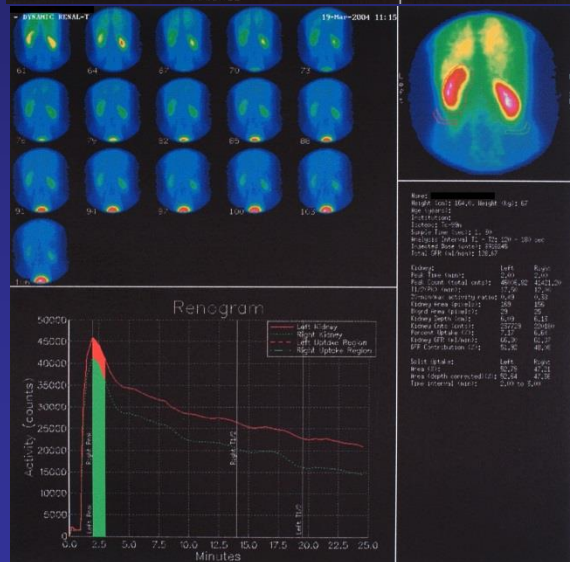
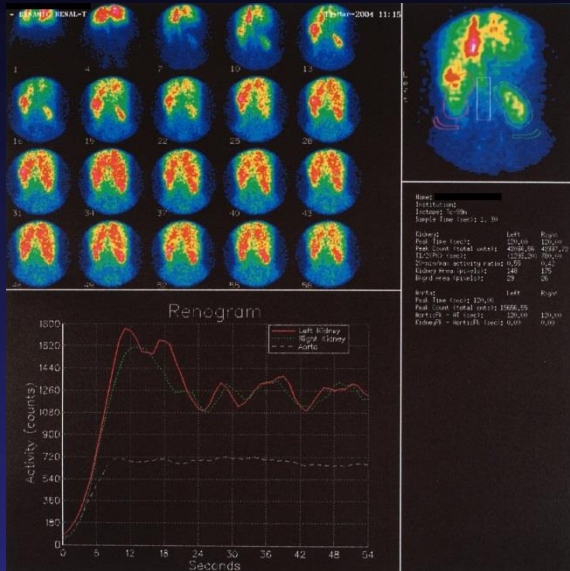
ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ

- δδ αποφρακτικής από μη αποφρακτική υδρονέφρωση / εκτίμηση αποφρακτικής ουροπάθειας-νεφροπάθειας σε υδρονέφρωση
- Εκτίμηση λειτουργίας μεταμοσχευμένου νεφρού
- Διάγνωση νεφραγγειακής υπέρτασης – δοκιμασία καπτοπρίλης

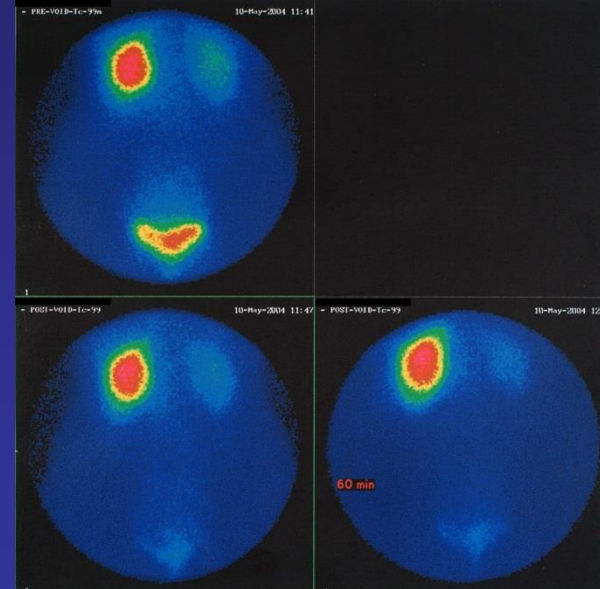
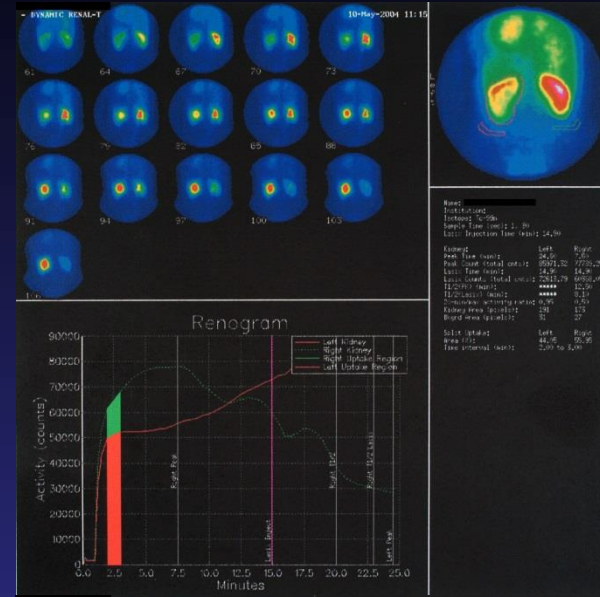
ΣΤΑΤΙΚΟ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ

- Διάγνωση οξείας πυελονεφρίτιδος (μέθοδος αναφοράς)
- Διάγνωση χρόνιας πυελονεφρίτιδος: ουλές νεφρικού φλοιού
- Εκτίμηση διαφορικής (σχετικής) νεφρικής λειτουργίας
- Διάγνωση μονήρους νεφρού
- Διάγνωση – εντοπισμός έκτοπου νεφρού
- Διάγνωση – εντοπισμός μικρού ατροφικού νεφρού

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΝΕΦΡΩΝ

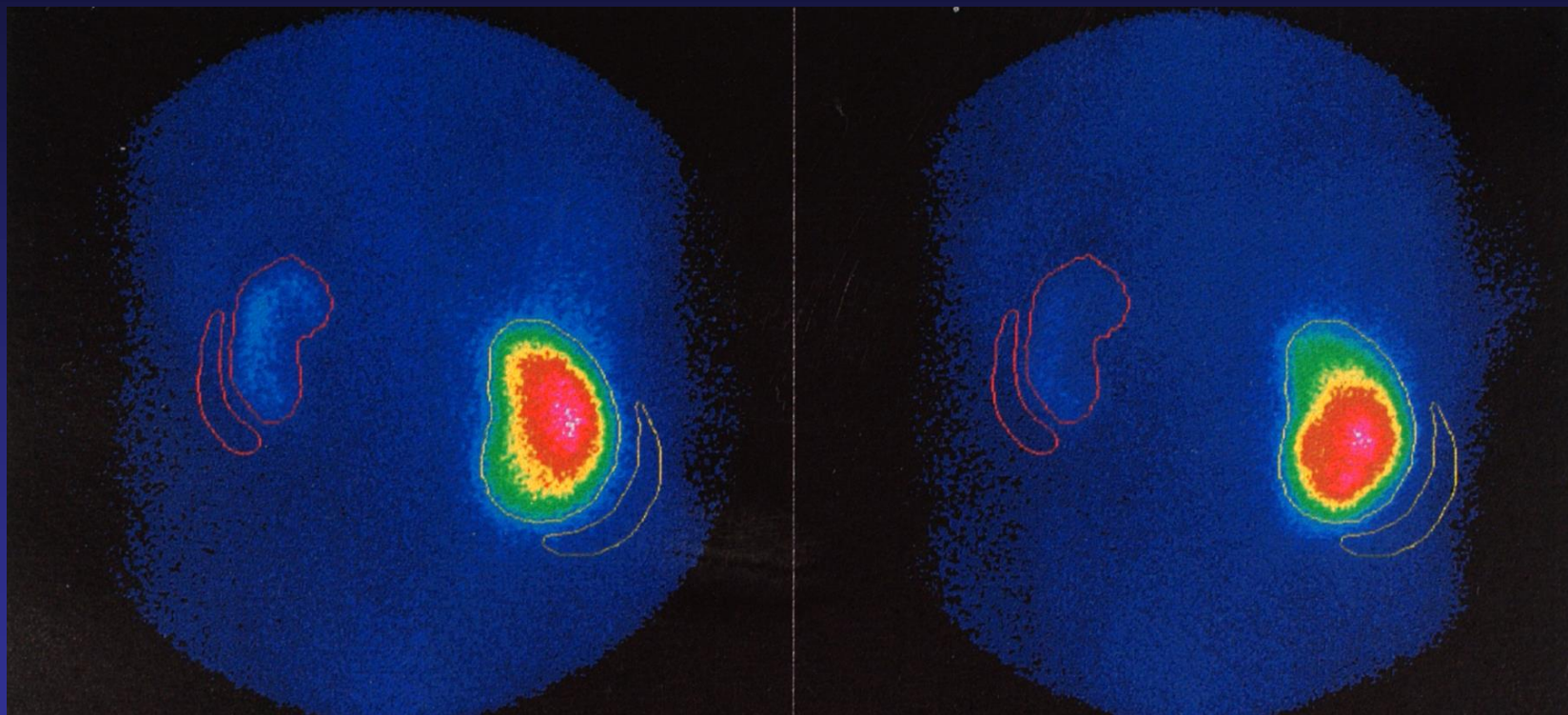

Φυσιολογικό σπινθηρογράφημα

Αποφρακτική ουροπάθεια

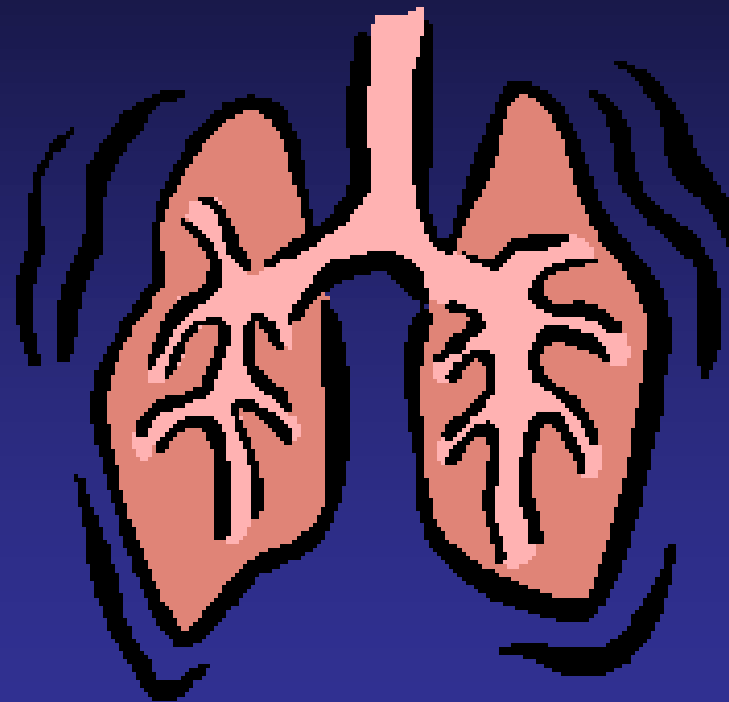
ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΣΤΑΤΙΚΟ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ

Left Kidney 7.33%

Right Kidney 92.67%

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ

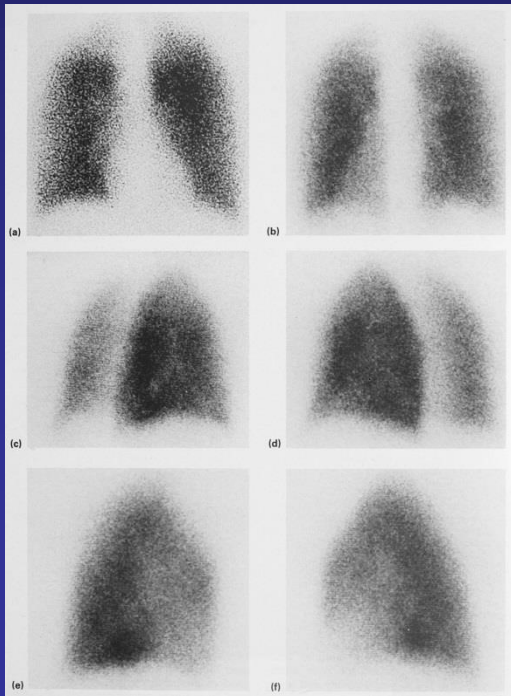
ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ

➤ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΙΜΑΤΩΣΕΩΣ

✓ ^{99m}Tc -Macroaggregated (^{99m}Tc -MAA)

✓ ^{99m}Tc -Human Albumin Microspheres (^{99m}Tc -HAM)

➤ Συγκέντρωση στους πνεύμονες ανάλογα με την αιματική ροή (παροδική εμβολή σε 1/1000 αρτηριόλια).

➤ ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΕΡΙΣΜΟΥ

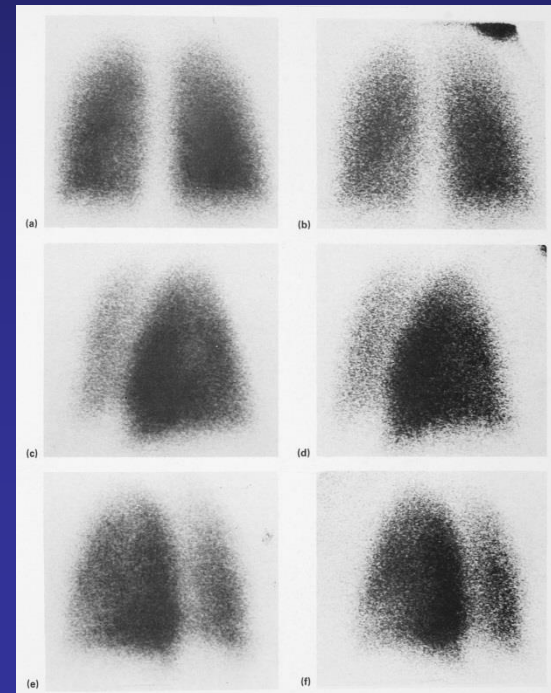
✓ ^{133}Xe ($T_{1/2}$ 5,3 d E_{γ} =81 keV).

✓ ^{127}Xe ($T_{1/2}$ 36,4 d E_{γ} =127 keV, 375 keV).

✓ ^{81m}Kr ($T_{1/2}$ 13 sec E_{γ} =190 keV, γεννήτρια ^{81}Rb / ^{81m}Kr).

✓ Aerosoles

➤ Εκτέλεση της μελέτης αερισμού πριν το σπινθηρογράφημα αιματώσεως

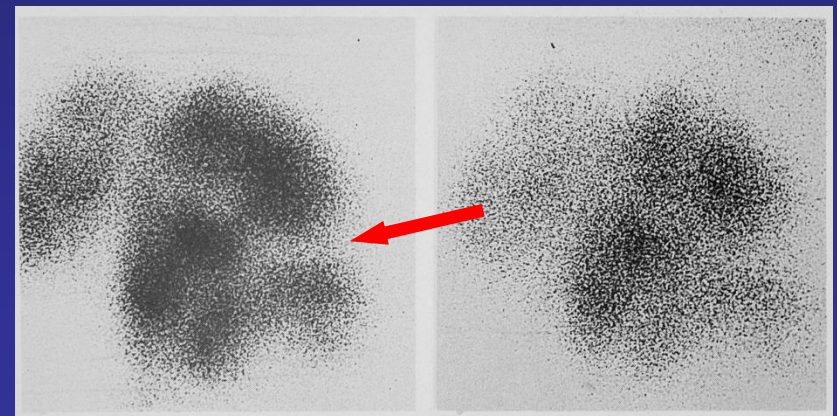
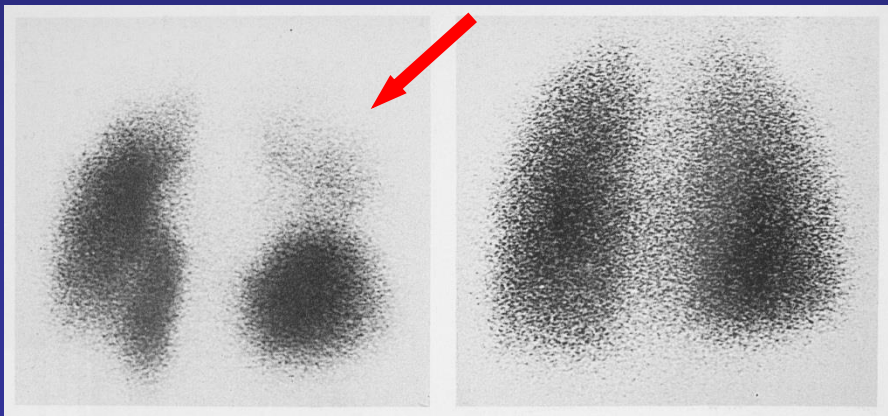
ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΕΜΒΟΛΗ

➤ **Κύρια ένδειξη για την εκτέλεση σπινθηρογραφήματος πνευμόνων** (αναίμακτη, εύχρηστη, οικονομική μέθοδος).

✓ **πλέον εφαρμόζεται κατά κανόνα η CT**

➤ **«Gold standard»** θεωρείται η πνευμονική αγγειογραφία (επεμβατική – ακριβή μέθοδος, πιθανότητα επιπλοκών).

➤ **Παθολογνμονικός είναι ο συνδυασμός ελλειμμάτων στο σπινθηρογράφημα αιματώσεως χωρίς αντίστοιχα ευρήματα στο σπινθηρογράφημα αερισμού ή την πρόσφατη α/α θώρακα (perfusion – ventilation mismatch).**

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

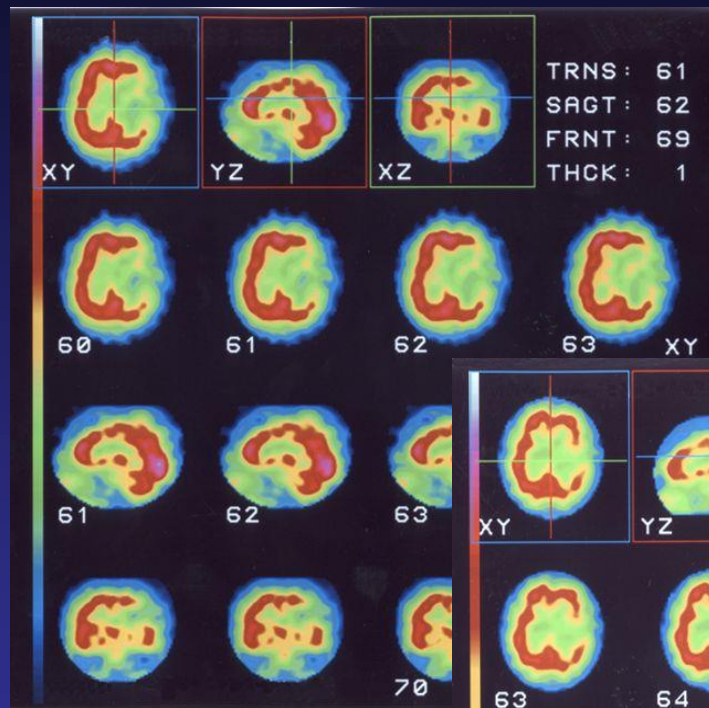

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

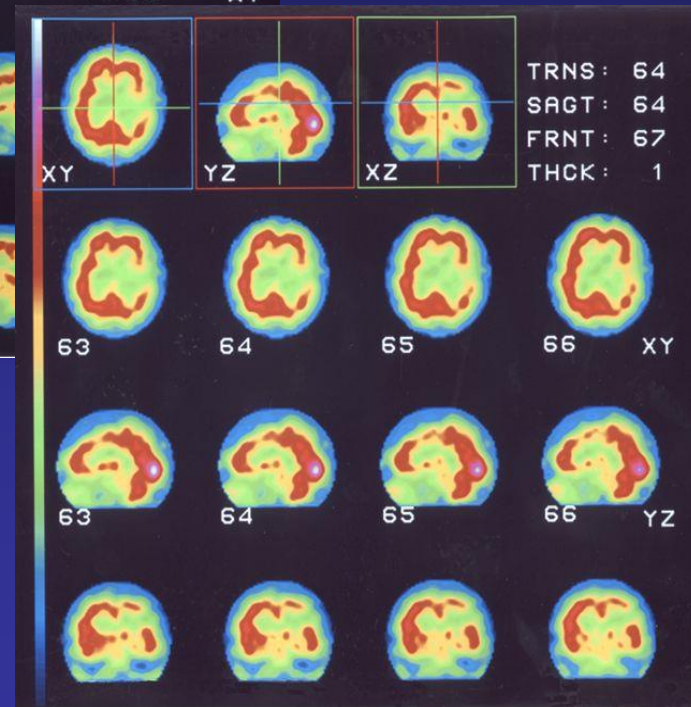
- **μελέτες ακεραιότητας αιματοεγκεφαλικού φραγμού:** ^{99m}Tc -pertechnetate, ^{99m}Tc -glucoheptonate, ^{99m}Tc -DTPA,
- **εκτίμηση του εγκεφαλικού όγκου αίματος:** ^{99m}Tc -RBC, ^{99m}Tc -HSA, ^{111}In -transferrin
- **απεικόνιση της εγκεφαλικής αιματικής ροής:**
  - Προσδιορισμός και εκτίμηση αγγειακής εγκεφαλικής νόσου
  - Διερεύνηση άνοιας
  - Προεγχειρητική εντόπιση επιληπτογόνου εστίας
  - Εγκεφαλικός θάνατος
  - ^{99m}Tc -HMPAO, ^{123}I -IMP, ^{99m}Tc -ECD
- **απεικόνιση υποδοχέων-νευροδιαβιβαστών – μεταφορέων:**
  - δδ Ν. Parkinson απο ιδιοπαθή τρόμο, ^{123}I -FP-CIT
  - δδ Ν. Parkinson από Parkinson plus σύνδρομο, ^{123}I -IBZM
- **απεικόνιση όγκων και φλεγμονών** (μη ειδικά ^{201}Tl , ^{99m}Tc -tetrofosmin κλπ).

Αγγειακή εγκεφαλική νόσος

- πρώιμη διάγνωση ΑΕΕ (πρώτες 8 ώρες)— νωρίτερα από CT/MRI
- Απεικόνιση penumbra
- Εκτίμηση επαναιμάτωσης μετά την θρομβόλυση
- Απεικόνιση παροδικών ισχαιμικών ΑΕΕ: 60% των SPECT δείχνουν υποαιμάτωση το 1^ο 24ωρο, 40% το 2^ο 24ωρο

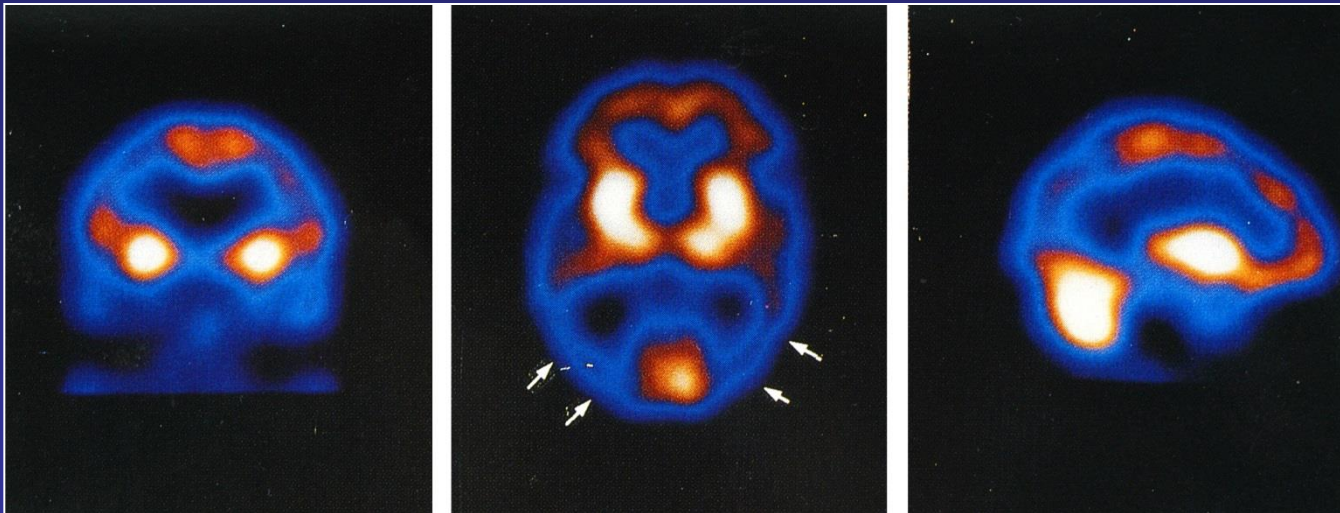
1^ο 24ωρο

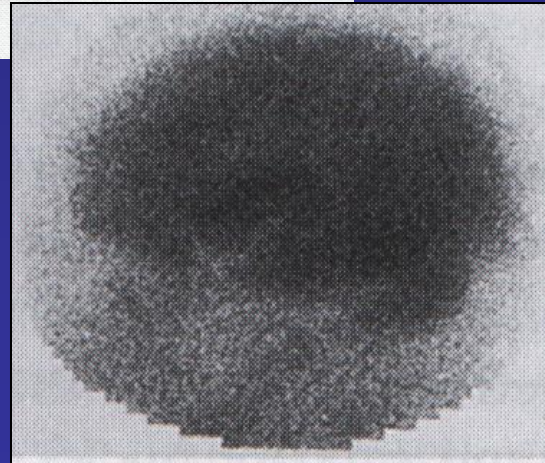
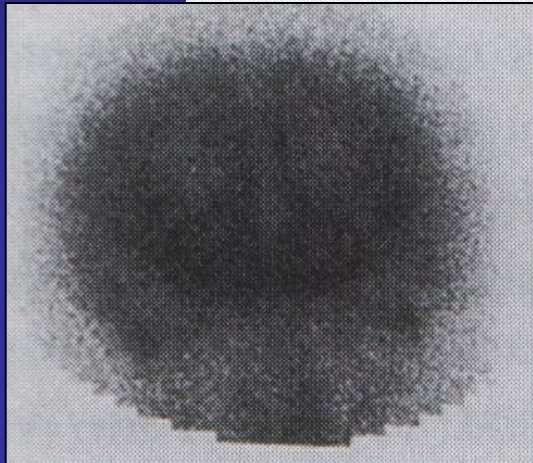
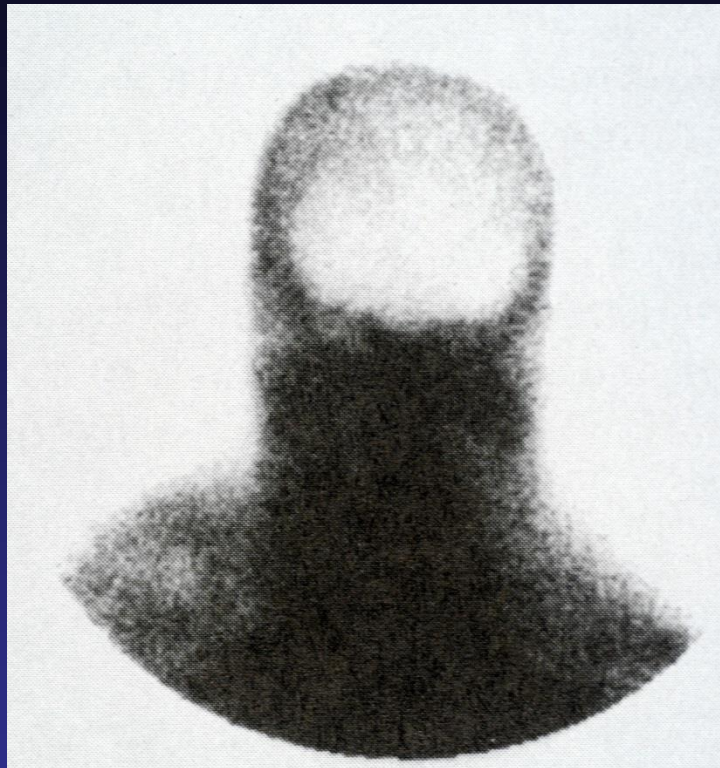
Μετά 7 ημέρες

ΑΝΟΙΑ

- **Νόσος Alzheimer**: χρόνια, προοδευτική, εκφυλιστική νόσος του ΚΝΣ που προκαλεί άνοια.
- Οι ακτινολογικές τεχνικές αποκλείουν τη δευτεροπαθή άνοια (π.χ. νεοπλάσματα, πολλαπλά έμφρακτα).
- ΔΔ από άλλες άνοιες
- Πρώιμη διάγνωση
- Μειωμένη συγκέντρωση του ραδιοφαρμάκου στους βρεγματικούς και κροταφικούς λοβούς, σε προχωρημένη νόσο και στους μετωπιαίους.

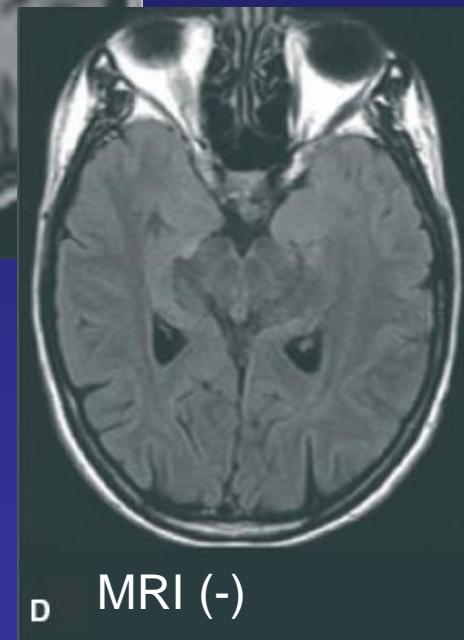
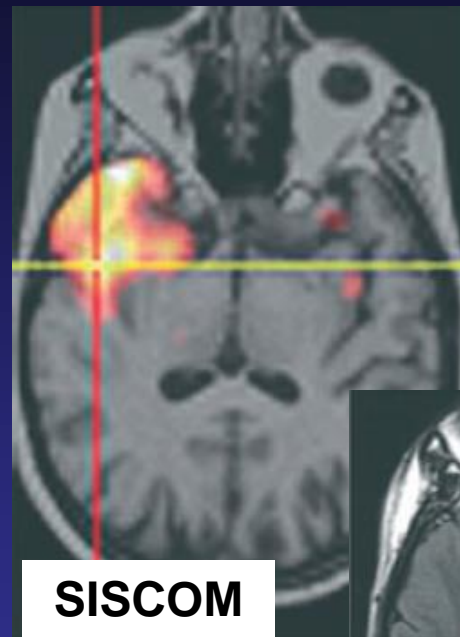

???

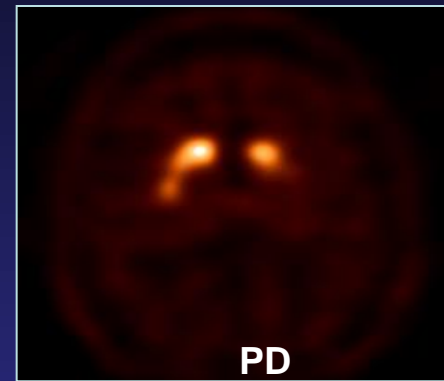
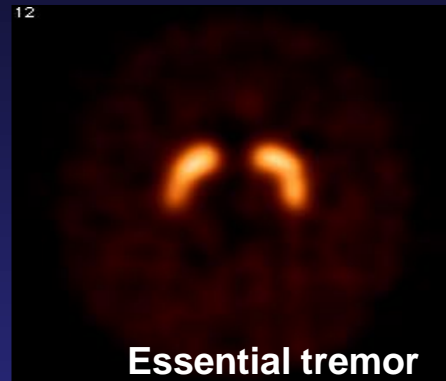
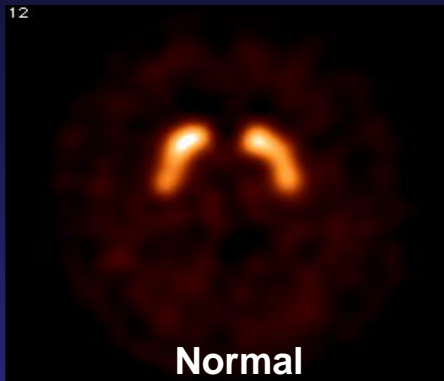
Προεγχειρητική εντόπιση επιληπτογόνου εστίας

- **ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ:**
  - Εστιακή επιληψία με φυσιολογική MRI
  - Ασυμφωνία αποτελεσμάτων EEG-MRI
  - Αμφοτερόπλευρες ή πολλαπλές βλάβες στην MRI
- **ΤΕΧΝΙΚΗ:** SPECT σε δύο φάσεις:
  - **Interictal:** ελεύθερη κρίσεων «Ε»
  - **Ictal:** χορήγηση του ρ/φ κατά την έναρξη κρίσης «Ε», ο ασθενής υπό συνεχή παρακολούθηση με ΗΕΓ, απεικόνιση αμέσως μετά την κρίση
  - Εναλλακτικά η ictal SPECT μπορεί να αντικατασταθεί από την **post-ictal** SPECT όπου η χορήγηση του ρ/φ γίνεται αμέσως μετά από μία κρίση «Ε», μειώνεται όμως η ευαισθησία

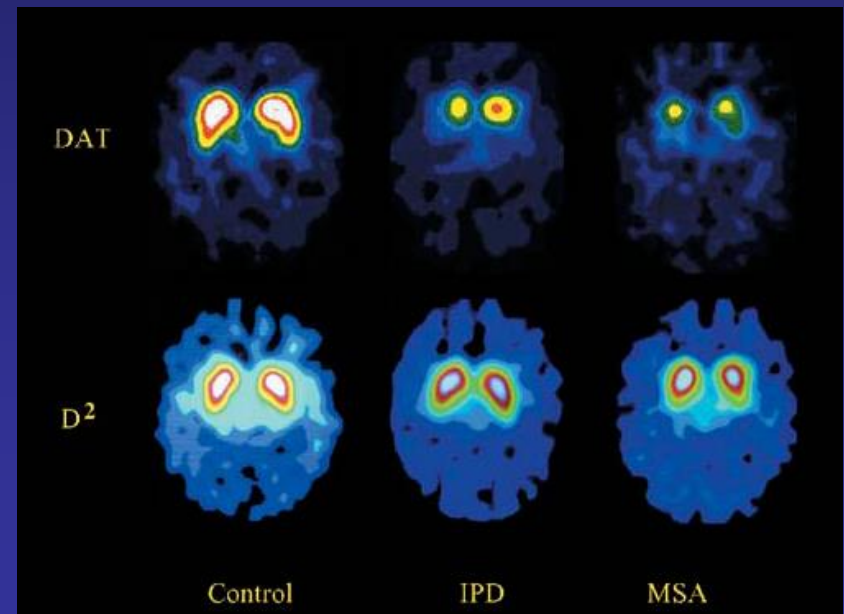

Νόσος Parkinson

ΣPECT ΠΡΟΣΥΝΑΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΕΩΝ ΝΤΟΠΑΜΙΝΗΣ ΜΕ ^{123}I - β -CIT-FP

ΣPECT ΜΕΤΑΣΥΝΑΠΤΙΚΩΝ
ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΝΤΟΠΑΜΙΝΗΣ (D₂)

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΑΡΑΘΥΡΕΟΕΙΔΩΝ ΑΔΕΝΩΝ

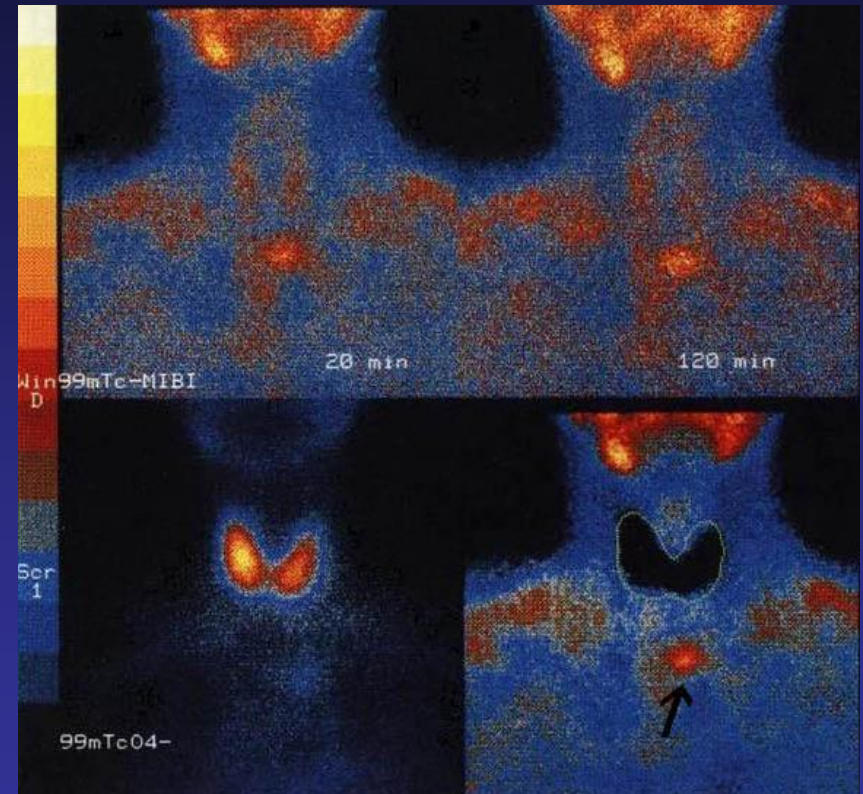
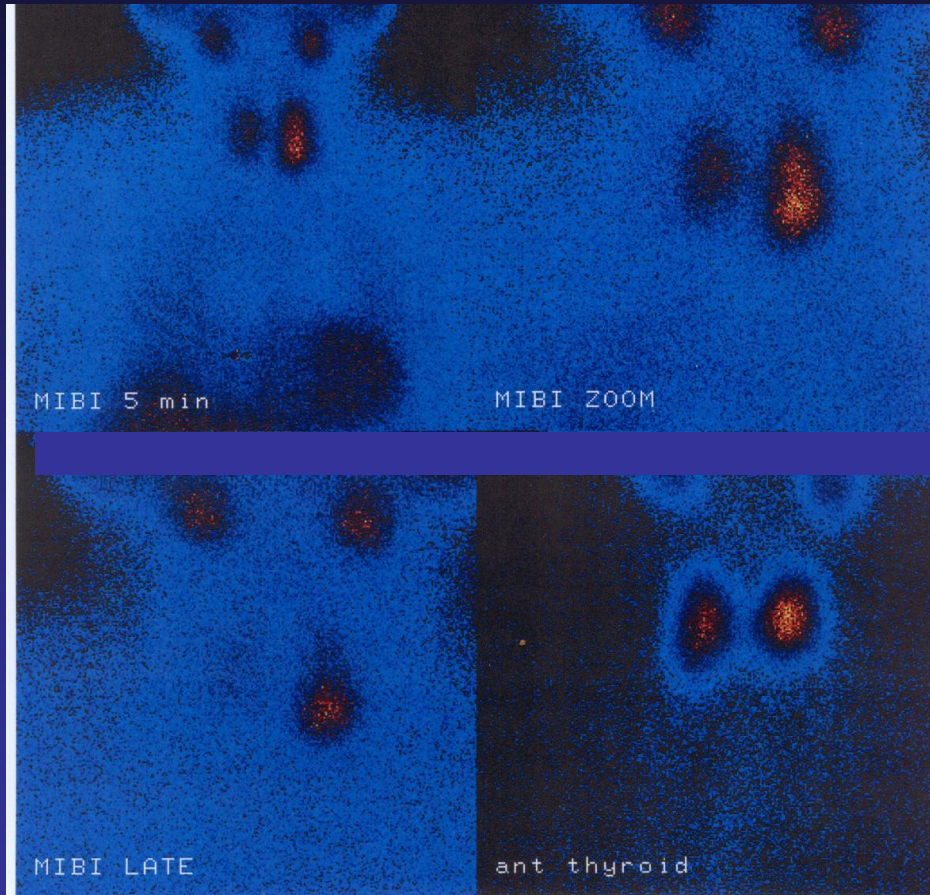
ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

- Εντόπιση:
  - υπερλειτουργούντος παραθυρεοειδικού ιστού (αδένωμα, υπερπλασία),
  - έκτοπου παραθυρεοειδή
  - Ca παραθυρεοειδών

Ραδιοφάρμακα:

- Tl-201/Tc-99m: αφαιρετικό σπινθηρογράφημα
- Tc-99m Sestamibi ή tetrofosmin
  - Αφαιρετική τεχνική με Tc-99m,
  - Τεχνική της διπλής φάσης: πρώιμη (10-15 min) → θυρεοειδική φάση, καθυστερημένη (2-3 hrs) → παραθυρεοειδική φάση,
  - Λοξές λήψεις,
  - SPECT,
  - Λήψη μεσοθωρακίου

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΠΑΡΑΘΥΡΕΟΕΙΔΩΝ ΑΔΕΝΩΝ

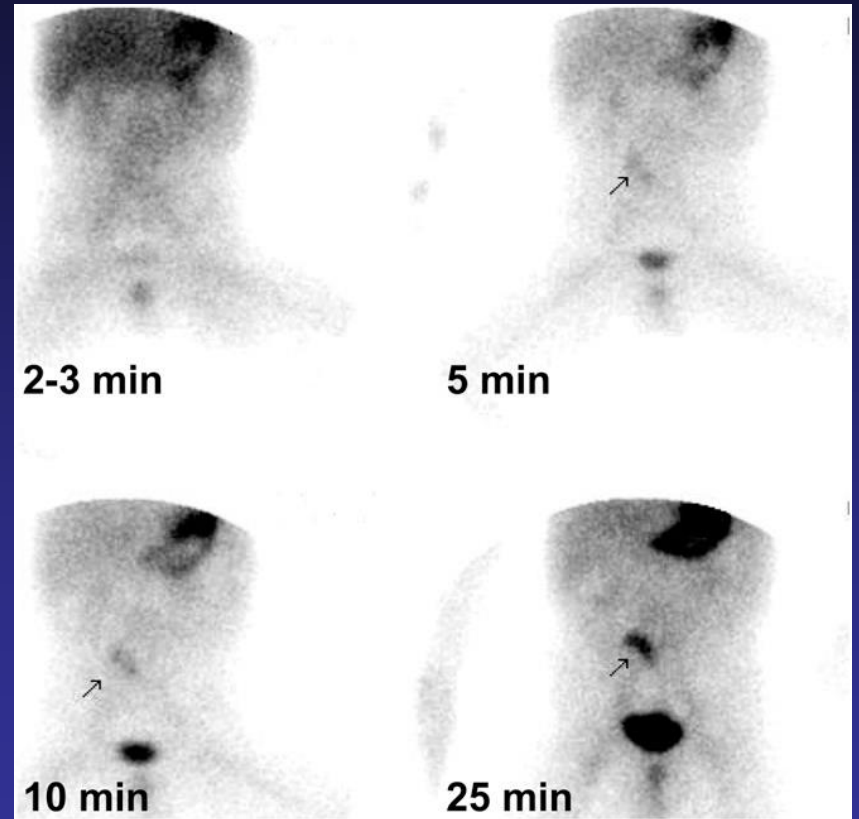
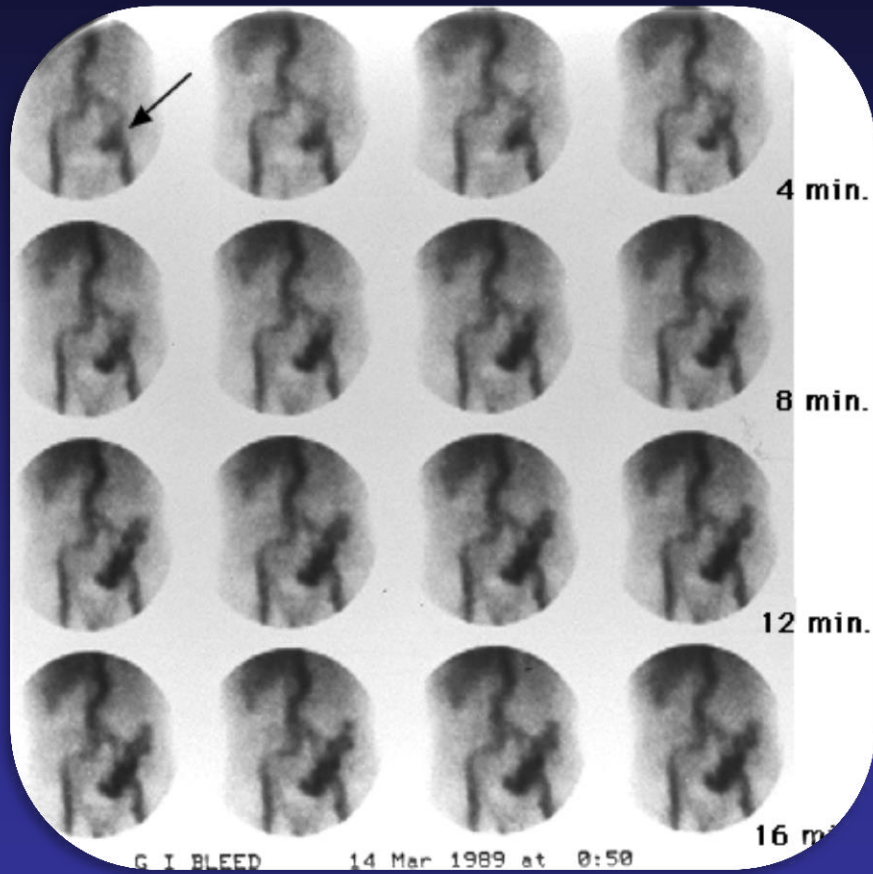

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

- Έλεγχος αιμορραγίας πεπτικού και ανίχνευση του έκτοπου γαστρικού βλεννογόνου (Μεκκέλειος απόφυση) σε παιδιά:
  - επισημασμένα αυτόλογα ερυθρά αιμοσφαίρια με ^{99m}Tc ($^{99m}\text{Tc-RBC}$) για διαλείπουσες αιμορραγίες με ρυθμό 0,35-0,1 ml/min
  - ^{99m}Tc Sulfur – Colloid για οξεία ενεργό αιμορραγία με ρυθμό ~ 0,05-0,1 ml/min
  - $^{99m}\text{Tc-O}_4$ για Μεκκέλειο απόφυση
- Γαστρική κένωση στομάχου (στερεά - υγρά) – ραδιενεργό γεύμα:
  - γαστροπαρετικά συμπτώματα
  - ανεξήγητη ναυτία και εμετό
  - ΓΟΠ
  - μετά χειρουργείο με εμμονή των συμπτωμάτων
  - έλεγχος της φαρμακευτικής ή χειρουργικής αποτελεσματικότητας
- Μελέτη σιελογόνων αδένων - $\text{Na}^{99m}\text{TcO}_4$
  - Εκτίμηση της λειτουργικής κατάστασης των αδένων πριν την ακτινοβολήση
  - Διερεύνηση ξηροστομίας: πχ. Σύνδρομο Sjögren, Σύνδρομο Sicca, μετακτινική (χρόνια σιελαδενίτις)
  - Διερεύνηση ψηλαφητών μαζών
  - Δ.Δ. όγκων (Warthing – μικτοί και κακοήθεις)

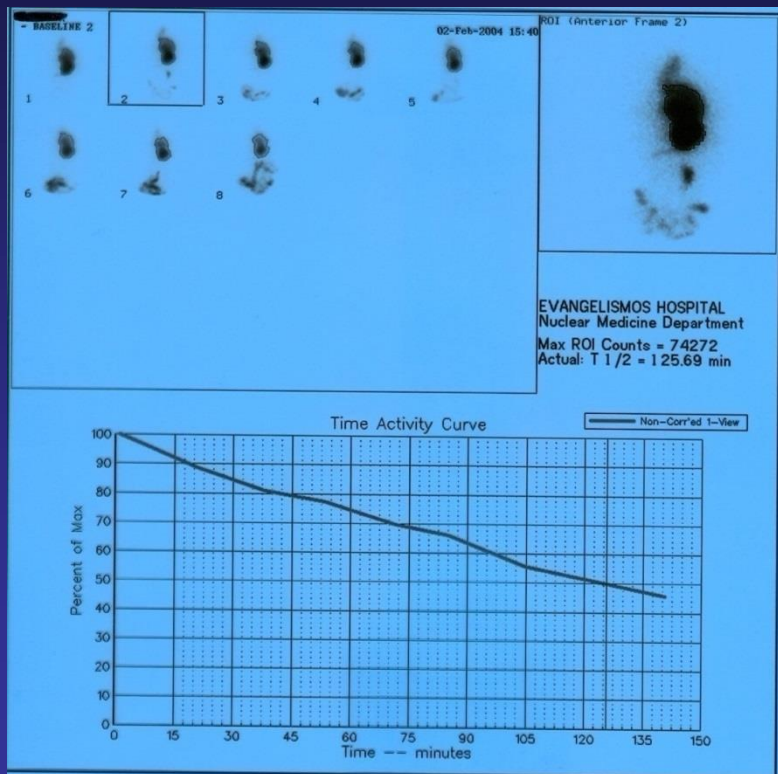
ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

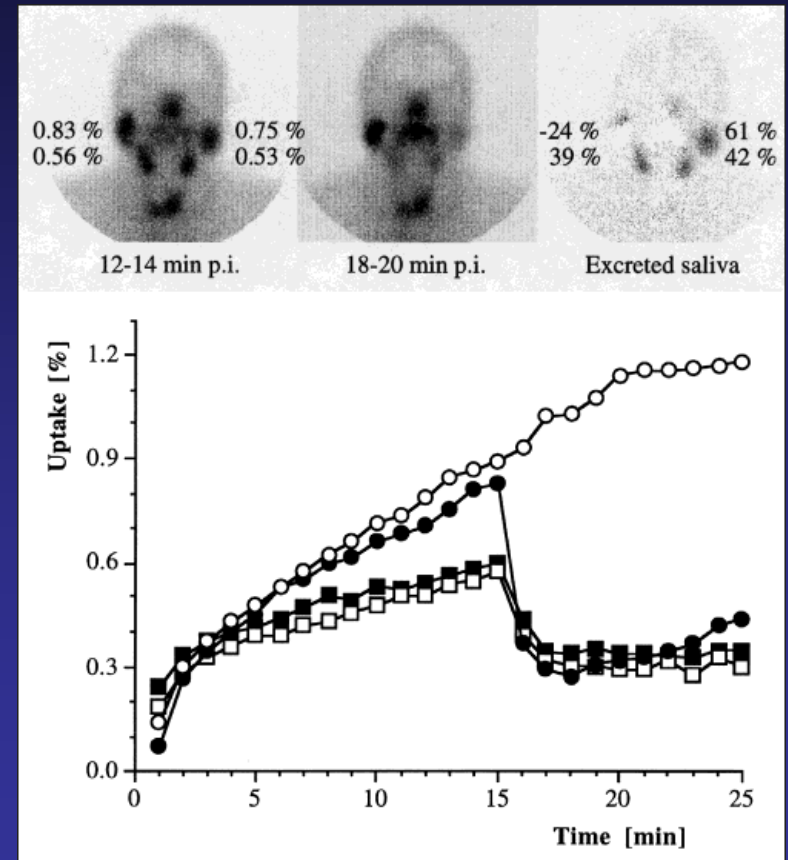
Μεγκέλιος απόφυση

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

- Καθυστερημένη γαστρική κένωση

- Λιθιασική σιελαδενίτιδα

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΟΣΧΕΟΥ

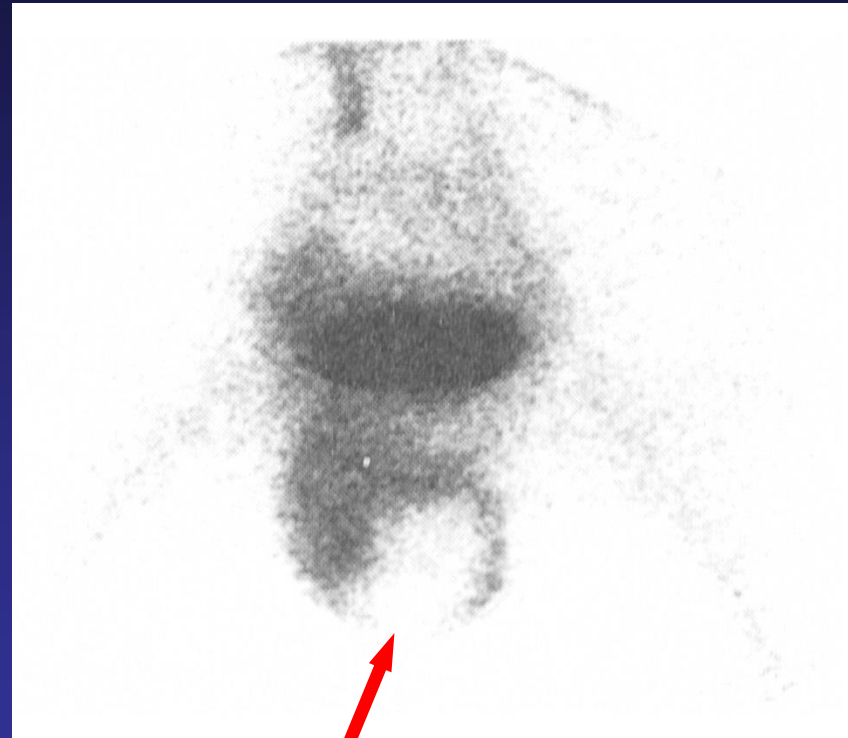
➤ **Δ.Δ. συστροφής από επιδιδυμίτιδα.**

➤ **Συστροφή**

- ✓ απαιτείται άμεση αποκατάσταση της αιμάτωσης.
- ✓ σπινθηρογράφημα με ^{99m}Tc -pertechnetate (δυναμική μελέτη – στατικές λήψεις).
- ✓ ↓ αιμάτωση, ↓ συγκέντρωση του ραδιοφαρμάκου στις στατικές λήψεις («φωτοπενική» περιοχή).

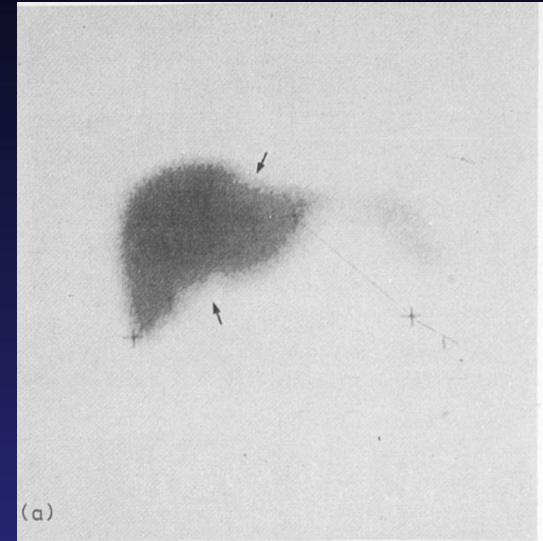
➤ **Επιδιδυμίτιδα**

- ✓ ↑ αιμάτωση, ↑ συγκέντρωση του ραδιοφαρμάκου στις στατικές λήψεις.

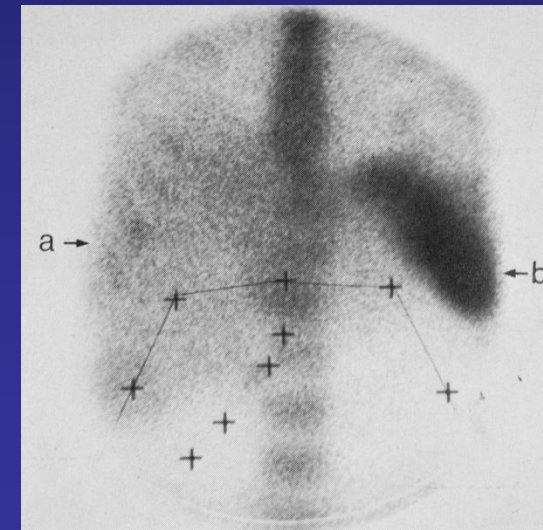

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΗΠΑΤΟΣ

- ^{99m}Tc -sulfur colloid (μέγεθος σωματιδίων 0,1-1 μm).
- ^{99m}Tc -phytate (μέγεθος σωματιδίων 0,2-1 μm).
- **Φαγοκυτταρώνονται από τα κύτταρα Kupffer**
  - 95% κατακράτηση στην πρώτη δίοδο.
  - 85-86% συγκέντρωση στο ήπαρ.
  - 6% συγκέντρωση στο σπλήνα.
  - 8% συγκέντρωση στο μυελό των οστών.
- Δόση 185 MBq (iv χορήγηση)
  - λήψεις πρόσθια, οπίσθια, δεξιά πλάγια (15-20 min μετά τη χορήγηση).

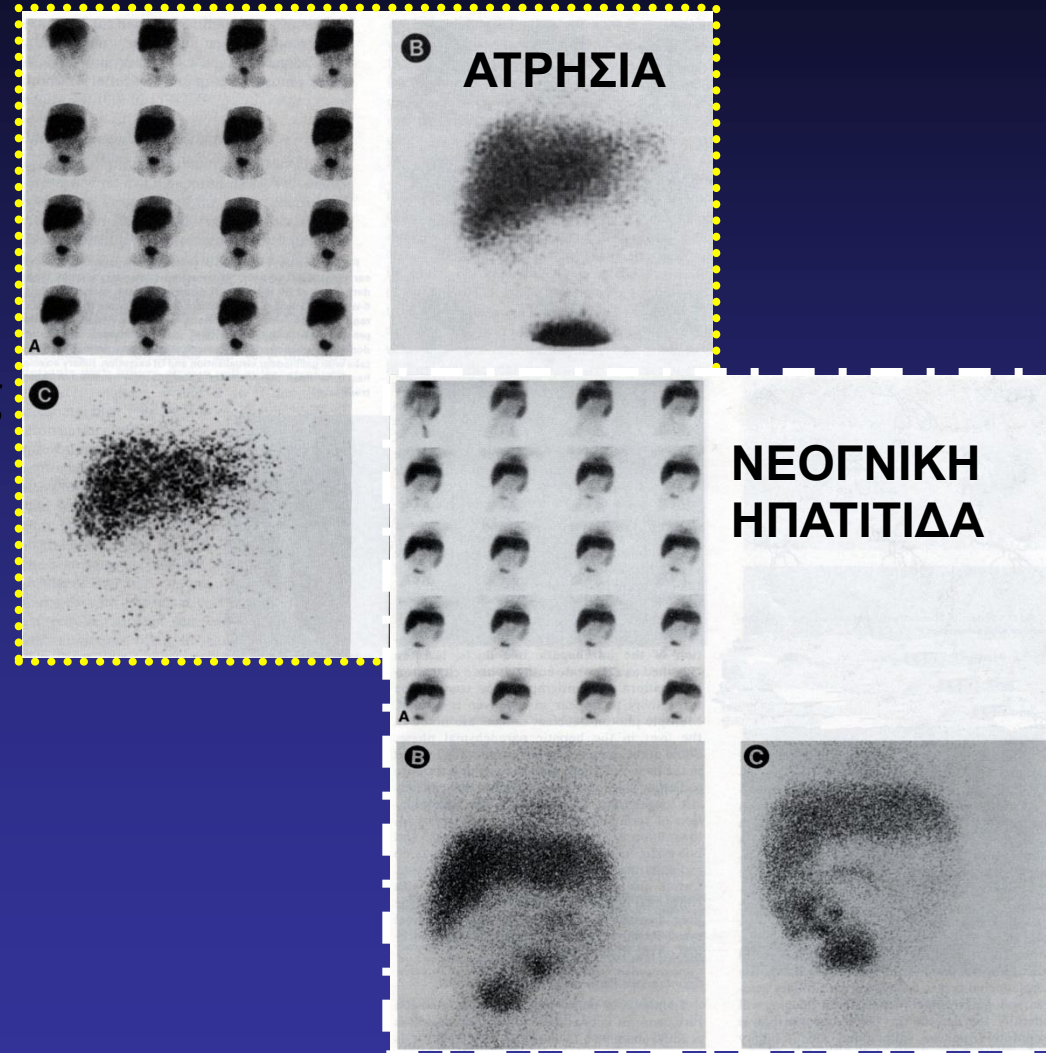
Φυσιολογικό Σπιν/μα

Ηπατική ανεπάρκεια

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ΧΟΛΗΦΟΡΩΝ

- **ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ**
  - Οξεία χολοκυστίτιδα
  - Υποκινησία χοληδόχου κύστης
  - Μετεγχειρητικές επιπλοκές
  - Απόφραξη κοινού χοληδόχου πόρου
  - Ατρησία χοληφόρων – δδ από νεογνική ηπατίτιδα
- **Ραδιοφάρμακα:**
  - ^{99m}Tc -HIDA, ^{99m}Tc -BRIDA

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΦΛΕΓΜΟΝΗΣ

- Λευκά αιμοσφαίρια
επισημασμένα με In-111
ή Tc- 99m
- Κίτρικό Ga-67
- Tc-99m-MoAb έναντι των
λευκών αιμοσφαιρίων
- Πολυκλωνική
ανοσοσφαιρίνη (HIG) με
Tc-99m ή In-111

99mTc-HMPAO-WBC scan: N. Crohn

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΜΕ ΡΑΔΙΟΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΑ ΠΕΠΤΙΔΙΑ

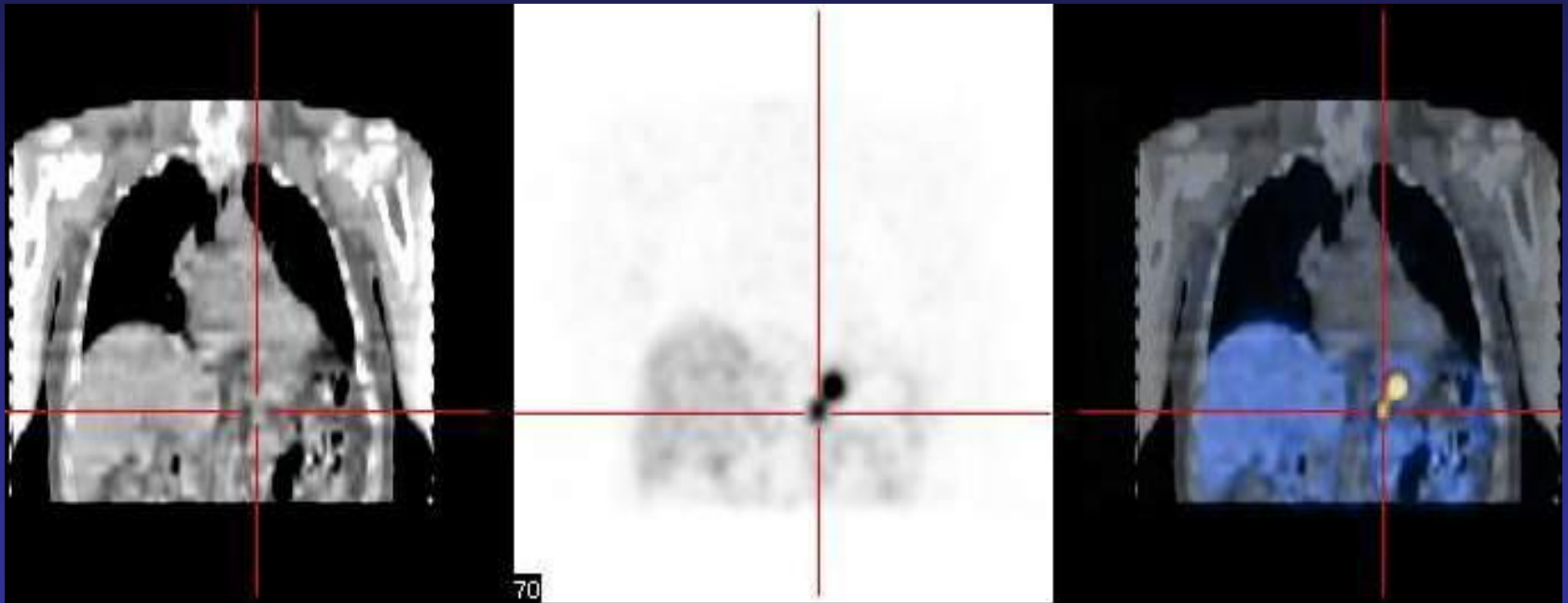
- **$^{111}\text{In-DTPA}^0\text{-Tyr}^3\text{-octreotide}$ (octreoscan): ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣΤΑΤΙΝΗΣ**
  - εκτίμηση της πυκνότητας των υποδοχέων
  - πρόβλεψη και παρακολούθηση ανταπόκρισης στην θεραπεία με ανάλογα σωματοστατίνης
  - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ:
    - Καρκινοειδείς όγκοι
    - Ενδοκρινείς όγκοι παγκρέατος (παράγουν ανάλογη ορμόνη)
    - Φαιοχρωμοκύτωμα (μυελός επινεφριδίων)
    - Νευροβλάστωμα (κυρίως στα παιδιά)
    - Μυελοειδές Ca θυρεοειδούς
    - SCLC πνεύμονος
    - Μηνιγγίωμα
    - Οφθαλμοπάθεια Graves
- **$^{123}\text{I}/^{131}\text{I-MIBG}$ (Meta-Iodo-Benzyl-Guanidine)**
  - ανάλογο της **κατεχολαμίνης**
  - απεικονίζει και όγκους που προέρχονται από το νευροεκτόδερμα: **νευροβλάστωμα, μυελοειδές καρκίνωμα θυρεοειδούς, καρκινοειδείς όγκοι**

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΜΕ ΡΑΔΙΟΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΑ ΠΕΠΤΙΔΙΑ

^{111}In -Octreoscan SPECT/CT:

Θετικός λεμφαδένας σε γαστρίνωμα άντρου σταδίου III

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

- **Παθήσεις θυρεοειδούς – ^{131}I :**
  - **καλοήθειες** (νόσος Graves, «τοξικό» αδένωμα, «τοξική» πολυοζώδης βρογχοκήλη)
  - **κακοήθειες** (θηλώδες, θυλακιώδες Ca)
- **Επώδυνες οστικές μεταστάσεις** (^{89}Sr , ^{186}Re -HEDP, ^{153}Sm -EDTMP)
- **Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες** (^{90}Y , ^{186}Re , ^{169}Er)
- **Νευροενδοκρινείς όγκοι** (^{131}I -MIBG, ^{90}Y -octreotide, ^{111}In -octreotide)
- **Λεμφώματα** (^{90}Y -Moab)
- Καρκινωματώδης ασκίτης – πλευρίτις (^{90}Y , ^{90}Y -Moab)
- Πολυκυτταραιμία rubra vera (^{32}P)

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ¹³¹I

- β-ακτινοβολία.
- Ιοντισμοί – χρωμοσωματικές αλλοιώσεις – αναπαραγωγικός κυτταρικός θάνατος.
- *Προετοιμασία ασθενούς*

ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

- **v. Grave's:** χαμηλή δόση 111-185 MBq, υψηλή δόση 370-555 MBq, υπολογισμός δόσης ανάλογα με το βάρος και το uptake του αδένα.
- **«Τοξική» πολυοζώδης βρογχοκήλη:** δόση 555-925 MBq.
- **«Τοξικό» αδένωμα:** δόση 555-925 MBq.
- **Μη «τοξική» πολυοζώδης βρογχοκήλη:** δόση 1110 MBq.
- **Αντενδείξεις:**
  - εγκυμοσύνη, γαλουχία (απόλυτες)
  - ηλικία <25 ετών, μεγάλος μέγεθος αδένα (αδενώματος) (σχετικές).
- **Παρενέργειες:**
  - υποθυρεοειδισμός (συνήθως σε v. Grave's),
  - «θυρεοειδική κρίση».

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

- ✓ Καταστροφή θυρεοειδικού υπολείμματος – τοπικής υποτροπής ή διηθήσεως, απομακρυσμένων μεταστάσεων.
- ✓ Η καταστροφή του υπολείμματος βελτιώνει την πρόγνωση και επιτρέπει την παρακολούθηση με ολόσωμο σπινθηρογράφημα (^{131}I ή ^{123}I) και TG.
- ✓ Η προετοιμασία περιλαμβάνει CT ή MRI εγκεφάλου για τον αποκλεισμό εγκεφαλικής μεταστάσεως.
- ✓ 1-2 εβδομάδες μετά τη θεραπευτική χορήγηση ολόσωμο σπινθηρογράφημα.
- ✓ Παρακολούθηση ασθενών (TG, ολόσωμο σπινθηρογράφημα) κάθε 6-12 μήνες – επανάληψη αγωγής σε περίπτωση υπολειμματικού ιστού / μεταστάσεων.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

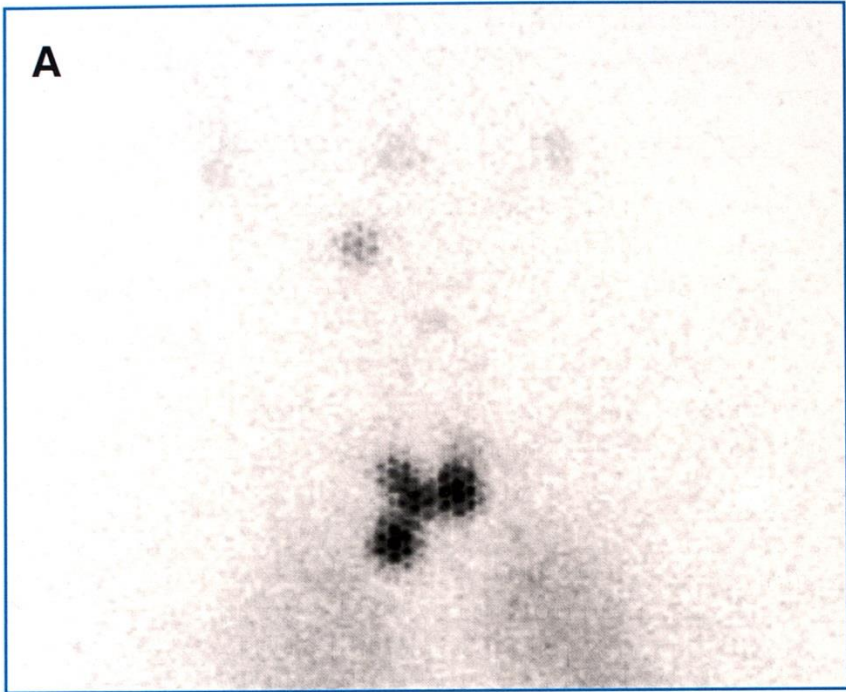
- Δόση ^{131}I
  - 1110 - 5550 MBq για καταστροφή του υπολείμματος.
  - 3700 -7400 επόμενες δόσεις.
  - συνολική δόση: 18500 - 37000 MBq.
- Νοσηλεία σε ειδικό θωρακισμένο δωμάτιο.
- Οδηγίες ακτινοπροστασίας.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΥΣ

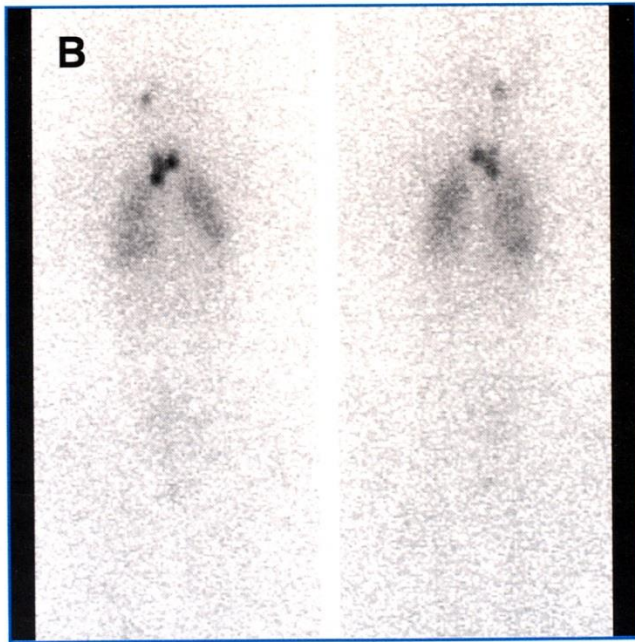
- **Αντενδείξεις:**
  - απόλυτες: κύηση, θηλασμός.
  - σχετικές: βαριά ακράτεια ούρων, αρρυθμιστος υπερθυρεοειδισμός, ενεργός θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια.
- **Παρενέργειες:**
  - καρκινογένεση (συνολική δόση >37000 MBq)
  - παροδική μυελοκαταστολή
  - μετακτινική σιελαδενίτιδα
  - μετακτινική πνευμονίτιδα – ίνωση (σε ασθενείς με πνευμονικές μεταστάσεις)
  - γαστρίτιδα (ναυτία – έμετος τις πρώτες 12h)
  - γενετικές ανωμαλίες.

A

B

ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΕΠΩΔΥΝΩΝ ΟΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- **Ενδείξεις:** Θεραπεία οστικού πόνου από οστεοβλαστικές ή μικτές M (ca προστάτου, μαστού και πνεύμονα)
- **Οστεόφιλα ρ/φ:**
  - Πρόσληψη & κατακράτηση σε θέσεις ↑ οστεοβλαστικής δραστηριότητας
  - Μηχανισμός μείωσης του πόνου, όχι απόλυτα γνωστός
    - ↓ κυτοκινών & αυξητικών παραγόντων μεταξύ οστικής M και φυσιολογικού οστού
    - ↓ περιοστικού οιδήματος λόγω ακτινοβόλησης
  - Πλεονεκτήματα:
    - Συστηματική χορήγηση → Ταυτόχρονη θεραπεία πολλαπλών οστικών M
    - Ευκολία χορήγησης
    - Επαναχορηγήσεις
    - Συνδυασμός με άλλες θεραπείες

ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΕΠΩΔΥΝΩΝ ΟΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΡΑΔΙΟΦΑΡΜΑΚΑ

Physical Characteristics of Therapeutic Radionuclides for Bone Pain Palliation

Radionuclide	Half-life	Maximum energy (MeV)	Mean energy (MeV)	Maximum range	γ-Emission (keV)
³² P	14.3 d	1.7 (β)	0.695 (β)	8.5 mm	None
⁸⁹ Sr	50.5 d	1.4 (β)	0.583 (β)	7 mm	None
¹⁸⁶ Re	3.7 d	1.07 (β)	0.362 (β)	5 mm	137
¹⁸⁸ Re	16.9 h	2.1 (β)	0.764 (β)	10 mm	155
¹⁵³ Sm	1.9 d	0.81 (β)	0.229 (β)	4 mm	103
^{117m} Sn	13.6 d	0.13 and 0.16 conversion electrons		<1 μm	159
²²³ Ra	11.4 d	5.78 (α) (average)		<10 μm	154

Στοχευμένη θεραπεία με ραδιο-πεπτίδια (Tumor targeted radioactive treatment)

Αξιοποιεί του θεραπευτικούς μηχανισμούς δράσης ειδικών πεπτιδίων σε συνδυασμό με τις ιδιότητες ειδικών ραδιονουκλιδίων

Βιολογική βάση της θεραπείας: είσοδος + οργανοποίηση του πεπτιδίου με τη μεσολάβηση του υποδοχέα μέσα στο κύτταρο και ενδοκυττάρια κατακράτηση αυτού

Το ραδιοπεπτίδιο δίνει θεραπευτική δόση στον όγκο **ικανή** για τη μείωση της μάζας του

ΝΕΩΤΕΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

CAMERA ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΠΟΖΙΤΡΟΝΙΩΝ
(Positron Emission Tomography - PET και PET/CT)

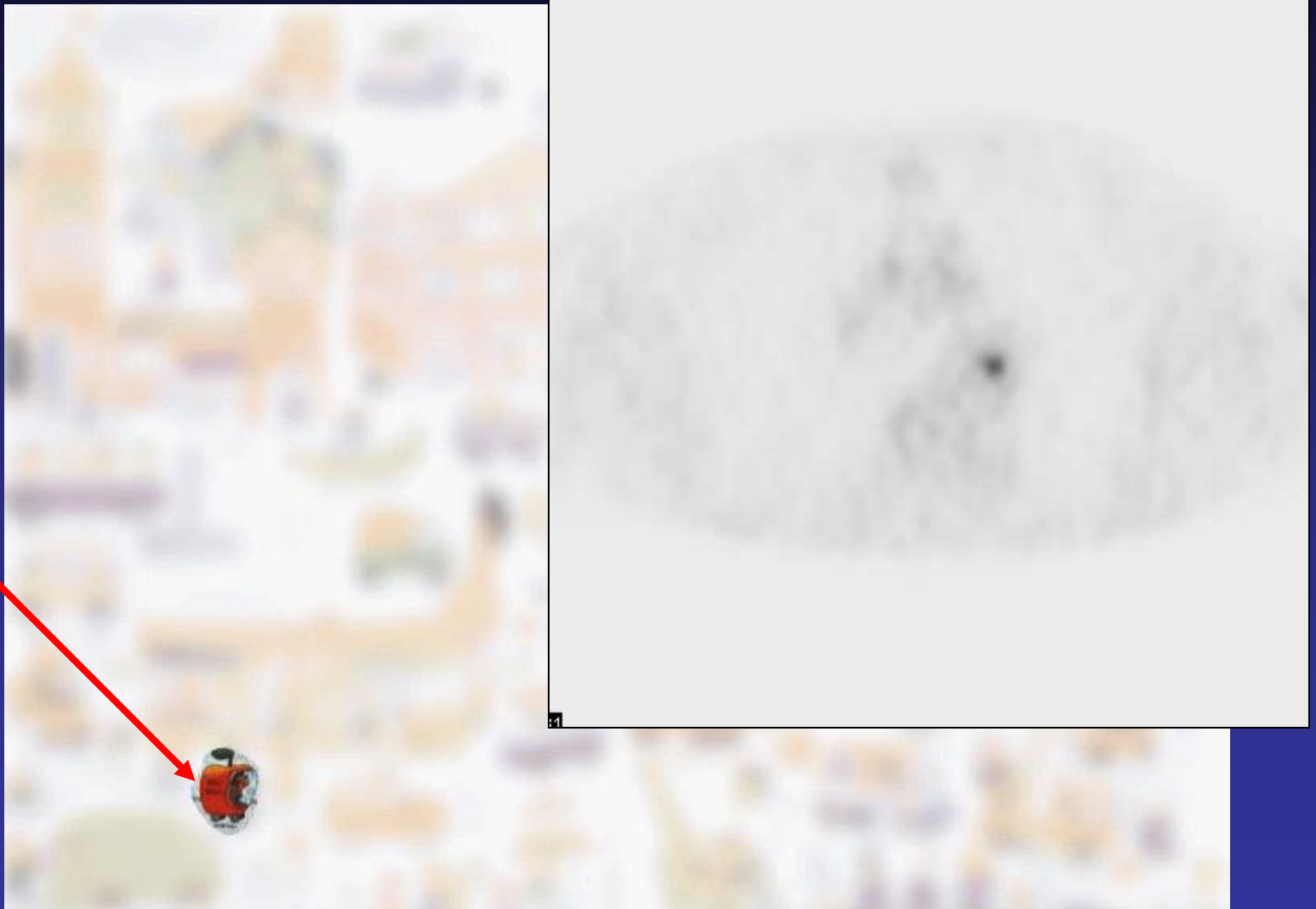
Richard Scarry's children's book

This is morphological imaging

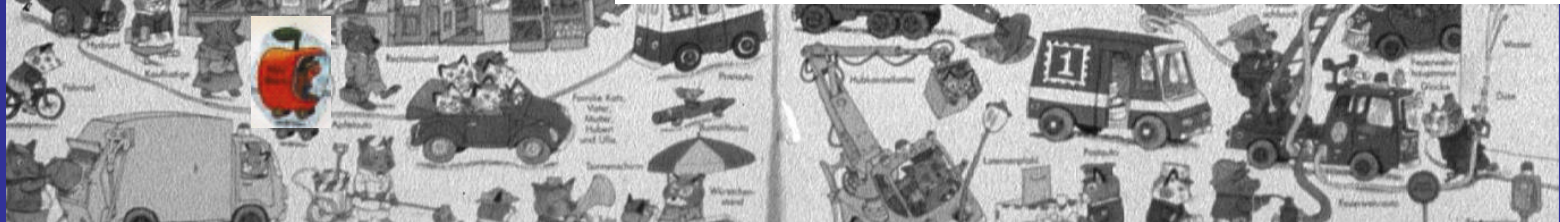
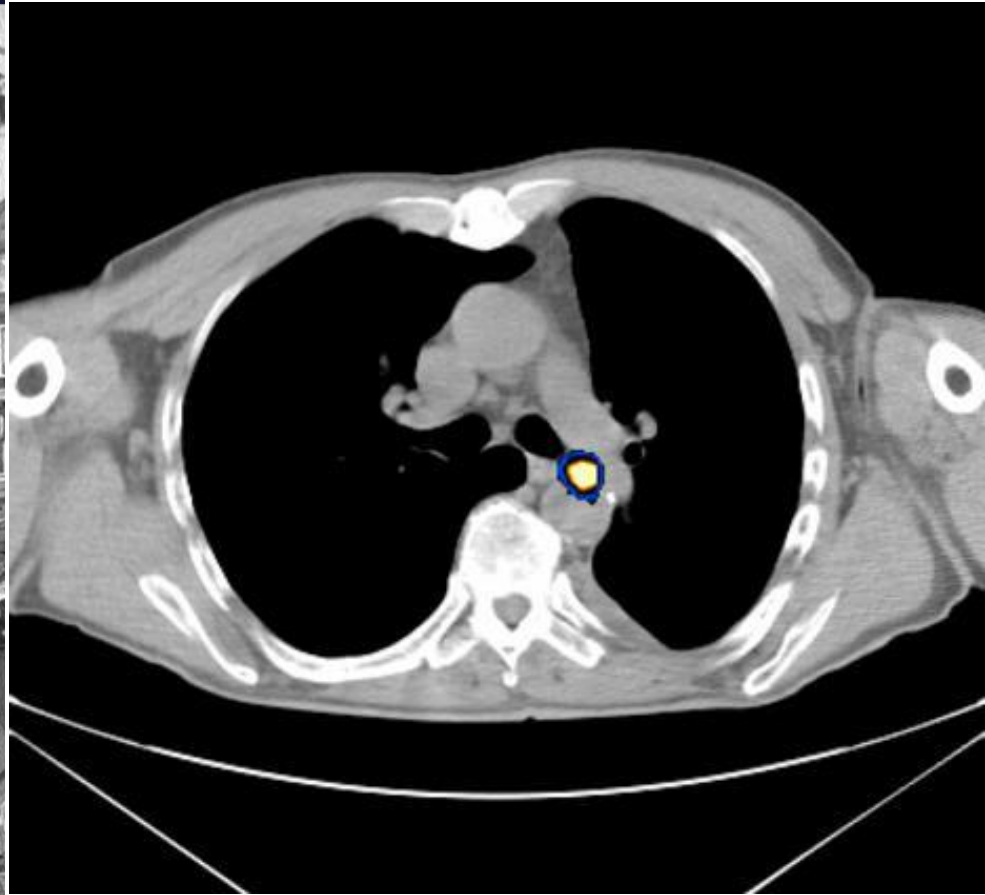
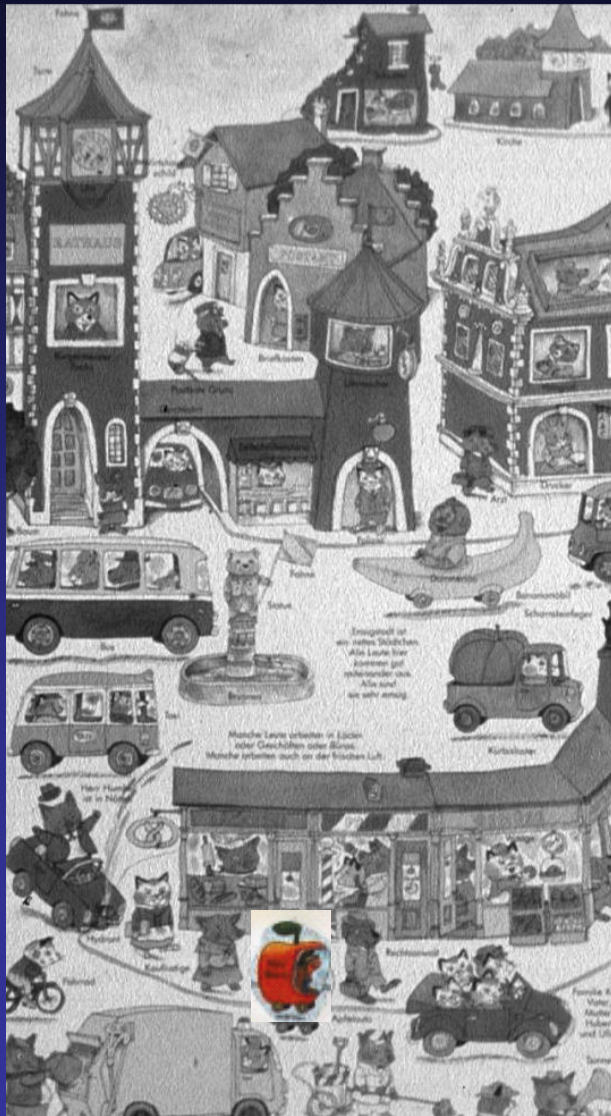
Richard Scarry's children's book

This is PET imaging

Richard Scarry's children's book

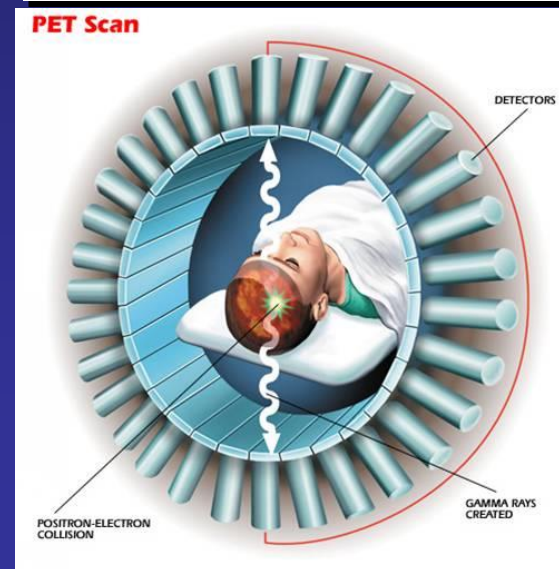
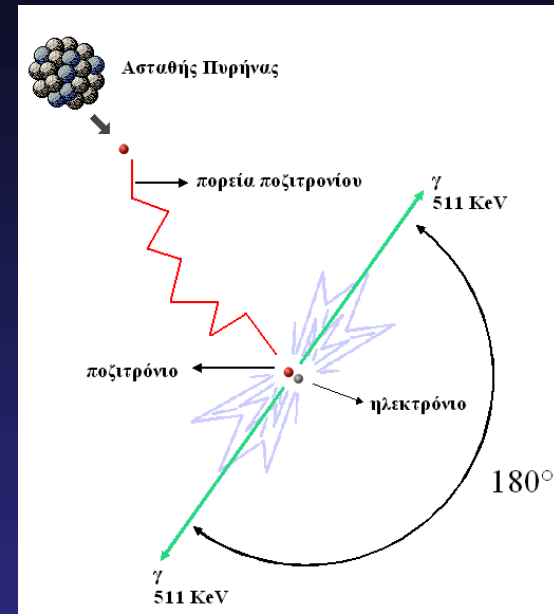
This is PET/CT imaging

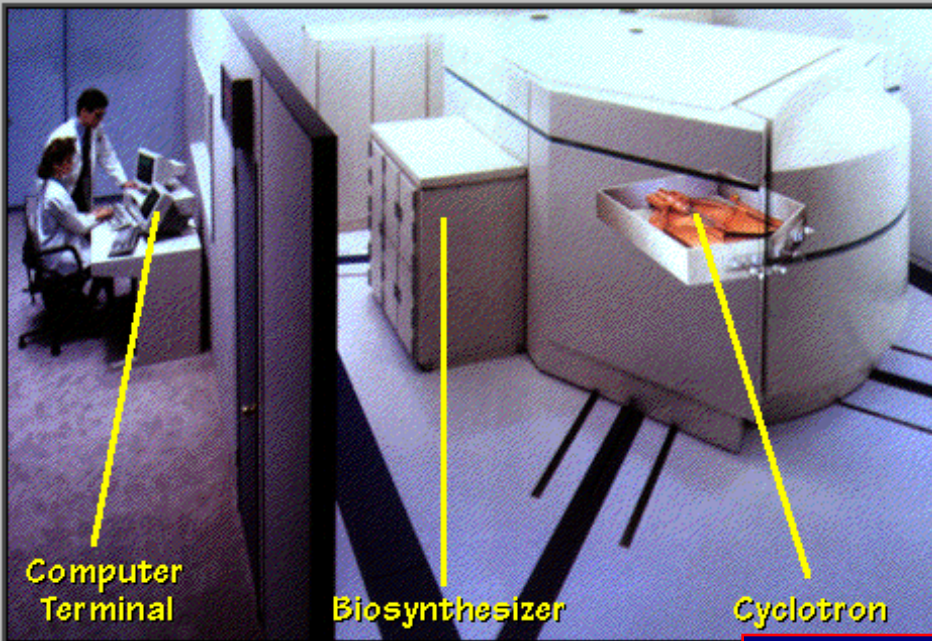

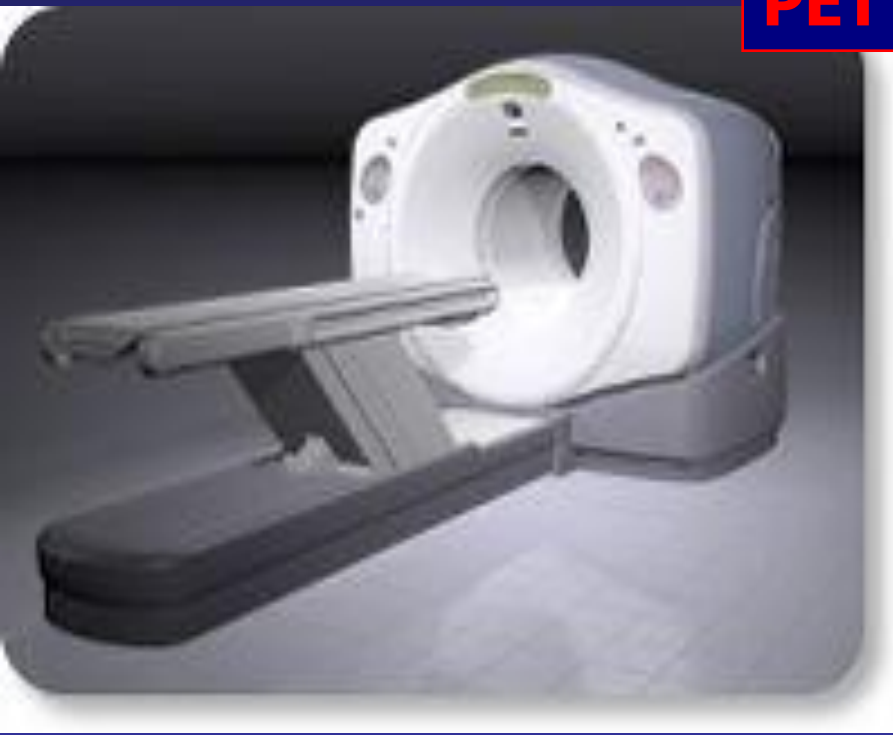
CAMERA ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΠΟΖΙΤΡΟΝΙΩΝ (PET)

- ✓ **Ταυτόχρονη ανίχνευση** των ζευγών φωτονίων **511 keV** που προκύπτουν από την αλληλοεξουδετέρωση των **ποζιτρονίων** (εκπέμπονται από τα χορηγούμενα ραδιοϊσότοπα) με γειτονικά ηλεκτρόνια.
- ✓ Στα συστήματα PET χρησιμοποιούνται εκατοντάδες έως χιλιάδες ανιχνευτές, σε κυκλικούς, εξαγωνικούς ή οκταγωνικούς δακτύλιους και σε αντιδιαμετρική σύνδεση μεταξύ τους.
- ✓ **Συστήματα PET – CT (fusion).**

PET Camera

Πίνακας 2: Χαρακτηριστικά PET- ραδιονουκλιδίων

Ραδιονουκλίδιο	Χρόνος Υποδιπλασιασμού	
^{11}C	20,4	min
^{13}N	10	min
^{15}O	2	min
^{18}F	110	min
^{68}Ga	68	min
^{82}Rb	75	sec

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ PET

- Καλύτερα χαρακτηριστικά των ραδιοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται στις μελέτες «PET», ιδιαίτερα όσον αφορά τη *δυνατότητα επισήμανσης μεταβολιτών και παρακολούθησης μεταβολικών οδών.*
- Καλύτερη ευαισθησία και διακριτική ικανότητα.
- Ακριβέστερη διόρθωση για την εξασθένιση της ακτινοβολίας (attenuation correction).
- Ασύγκριτη δυνατότητα ημιποσοτικών / ποσοτικών αναλύσεων
  - ιδιαίτερα χρήσιμος είναι ο υπολογισμός του **SUV (ή SUVmax)**.

$$SUV = \frac{\text{Συγκέντρωση ραδιενέργειας (Bq)/g ιστού}}{\text{Χορηγηθείσα δόση (Bq)/ βάρος σώματος (g)}}$$

➤ Τιμές $SUV > 1$ χαρακτηρίζουν την αυξημένη συγκέντρωση του ραδιοφαρμάκου

Σύγκριση PET vs SPECT

Μειονεκτήματα (?)

- απαραίτητη η ύπαρξη κυκλοτρονίου.
- υψηλό κόστος παραγωγής ραδιοεπισημασμένων βιομορίων.
- υψηλό κόστος προμήθειας και λειτουργίας
- μεγάλη εξειδίκευση.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ PET

ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ

- την πρώιμη διάγνωση
- τη σταδιοποίηση – επανασταδιοποίηση
- την εκτίμηση του βαθμού κακοήθειας
- την επιλογή της καταλληλότερης (πιο «θερμής») θέσης για βιοψία
- τη διάγνωση υποτροπής
- τη δ.δ. βιώσιμου από νεκρωμένο όγκο (ουλώδη ιστό)
- την εκτίμηση της ανταπόκρισης στη θεραπεία
- το σχεδιασμό των ακτινοθεραπευτικών πεδίων

**Τελικά η ποζιτρονική τομογραφία επιφέρει αλλαγή της
θεραπευτικής αγωγής περίπου σε έναν στους τρεις
ογκολογικούς ασθενείς** (Czernin J, et al, Ann Rev Med, 2002).

Απεικόνιση Όγκων με PET-camera

Τα νεοπλασματικά κύτταρα έχουν:

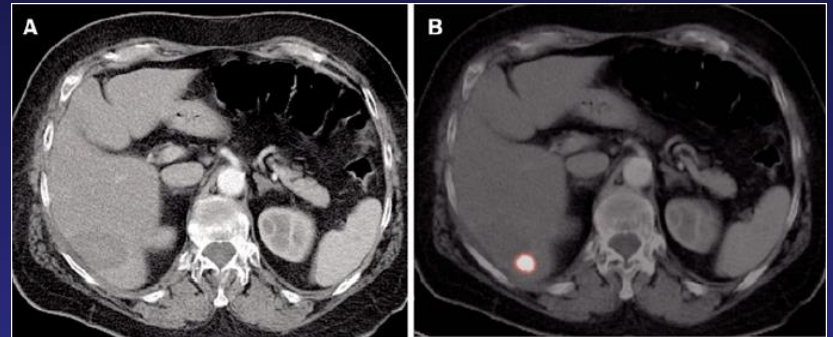
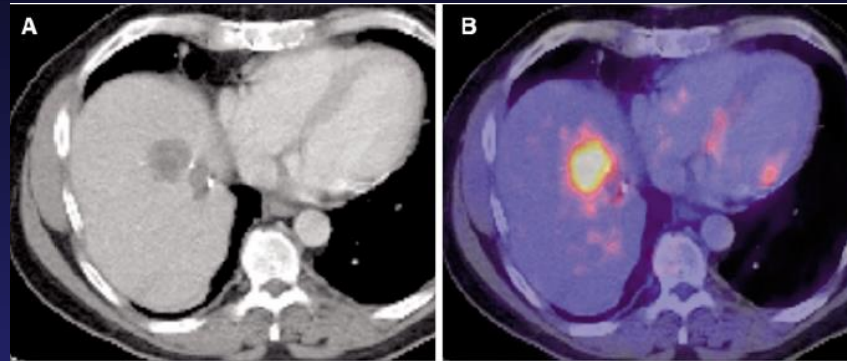
- αυξημένο ρυθμό γλυκόλυσης,
- αυξημένη συγκέντρωση αμινοξέων,
- αυξημένο ρυθμό πολλαπλασιασμού,
- αυξημένη αιματική ροή
- συχνά εμφανίζουν υποξία και έχουν ειδικούς υποδοχείς ή χαρακτηριστικά αντιγόνα
- **συγκεντρώνουν εκλεκτικά την ^{18}FDG .**

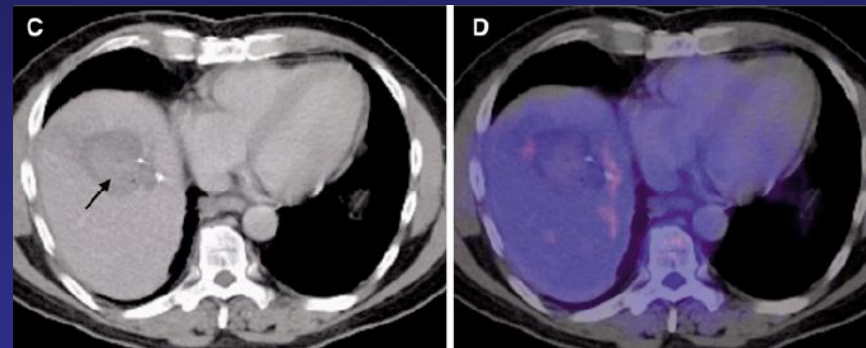
ΡΑΔΙΟΦΑΡΜΑΚΑ

- **Fluorodeoxyglucose (^{18}F FDG)** - Επισημασμένο ανάλογο της γλυκόζης, προσλαμβάνεται από τα κύτταρα και φωσφορυλιώνεται από την εξοκινάση, δεν μεταβολίζεται περαιτέρω
  - **δόση:** 370-555 MBq – **ακτινική επιβάρυνση:** 4-10 mSv
- Επισημασμένα ανάλογα αμινοξέων (^{11}C -L-methionine, ^{18}F -fluoroalanine).
- Επισημασμένα ανάλογα βάσεων του DNA (^{11}C -thymidine, ^{18}F -thymidine, ^{18}F -adenosine, ^{18}F -fluorodeoxuridine, ^{18}F -ethyluracil).
- ^{15}O - H_2O , ^{62}Cu -PTSM (εκτίμηση αιματικής ροής).
- ^{18}F -fluoromisonidazole (υποξία).
- Επισημασμένα χημειοθεραπευτικά φάρμακα (^{18}F -fluorouracil, ^{13}N -cisplatin, ^{11}C -ethonal).
- ^{18}F - β -estradiol (απεικόνιση οιστρογονικών υποδοχέων).
- **Σύνθεση μεμβρανών (^{18}F -choline)**

FOLLOW-UP

Μετά 3 μήνες

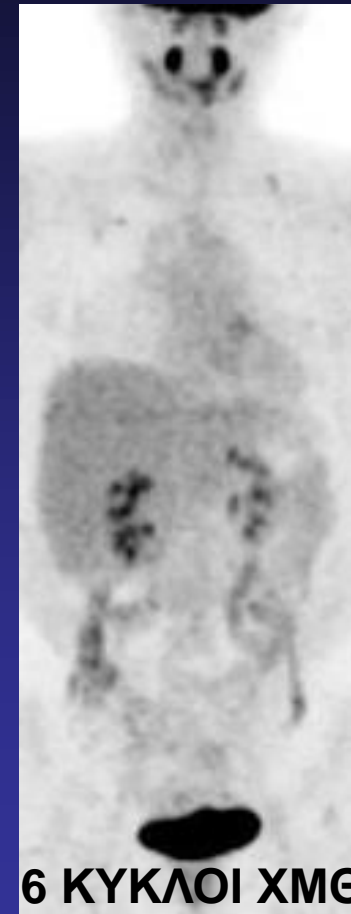
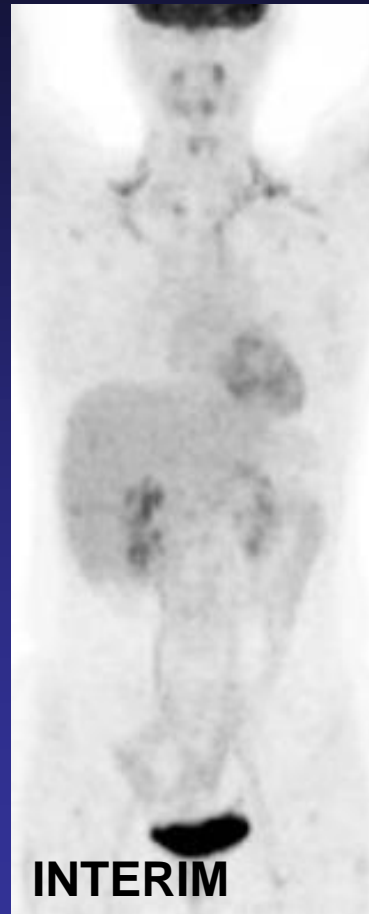

Ασθενής με Ca παχέος εντέρου – ηπατική μετάσταση –
αριστερή ημιηπατεκτομή (FDG PET-CT).

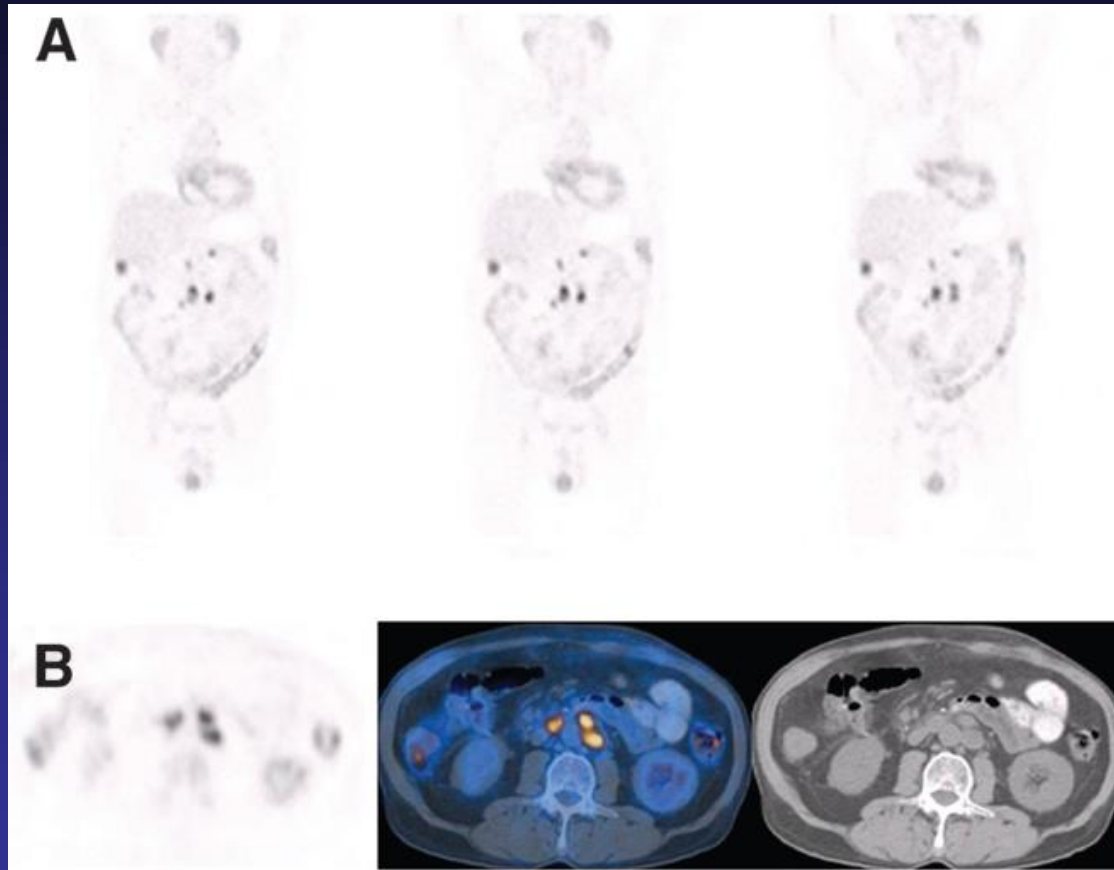
Υποτροπή (A, B) - Πλήρης ανταπόκριση (C, D).

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΛΕΜΦΩΜΑ

ΥΠΟΤΡΟΠΗ ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ

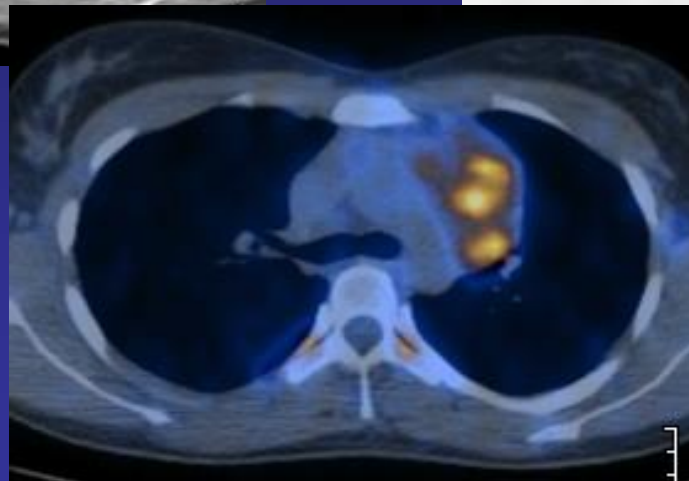
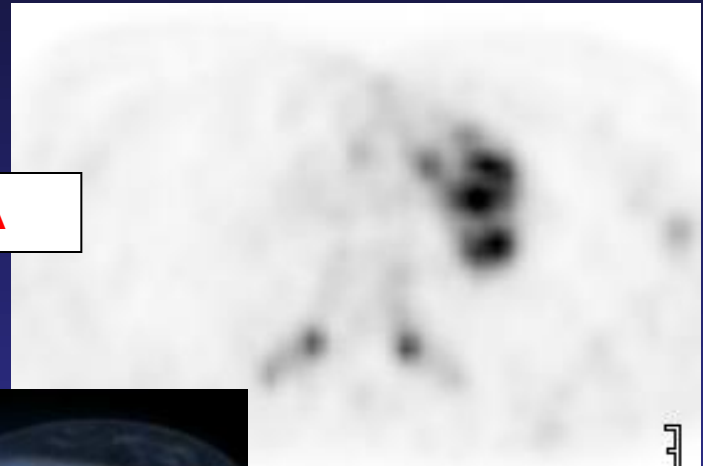

**Ca παχέος εντέρου χειρ/θέν-ασυμπτωματική αύξηση καρκινικών δεικτών
υποτροπή σε παρα-αορτικούς λεμφαδένες**

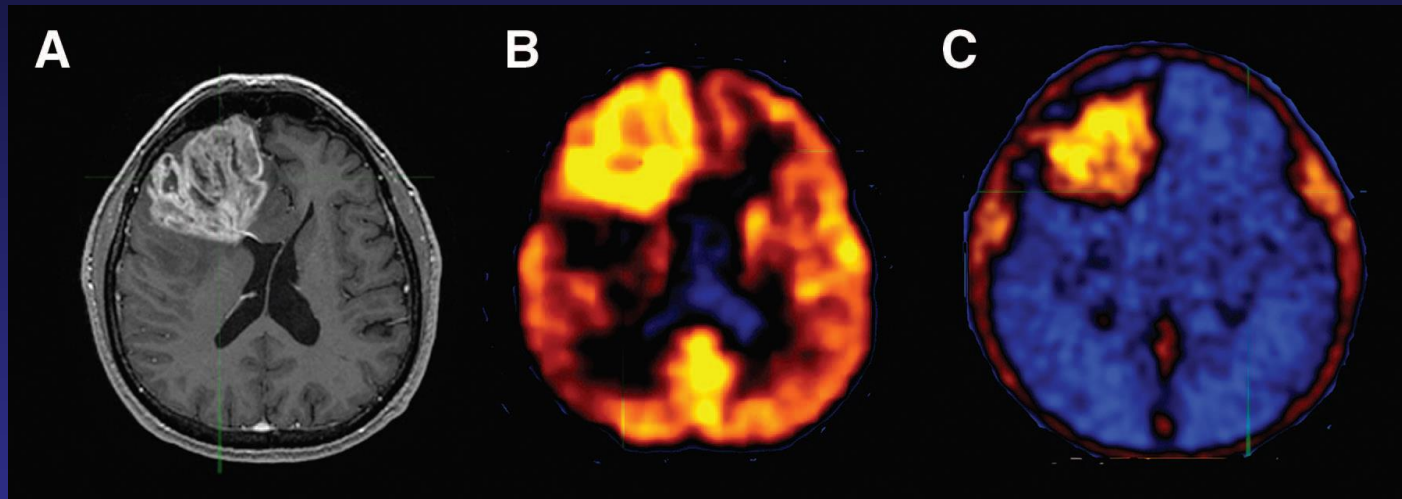
Δ.Δ. ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΑΠΟ ΝΕΚΡΩΜΕΝΟ ΟΓΚΟ (ΟΥΛΩΔΗ ΙΣΤΟ)

ΛΕΜΦΩΜΑ

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΥΝΘΕΣΗΣ DNA – ΚΥΤΤΑΡΙΚΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ

ΓΛΟΙΟΒΛΑΣΤΩΜΑ:

A. MRI

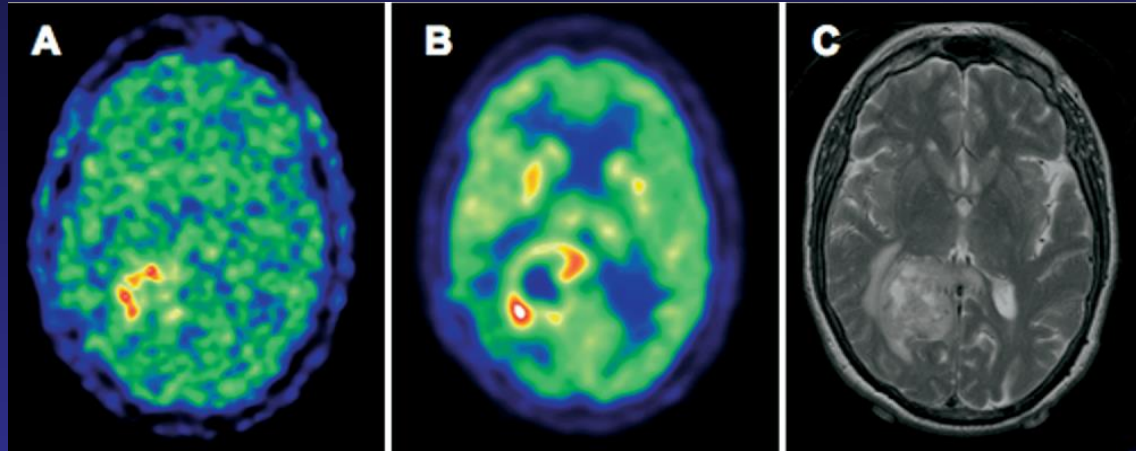
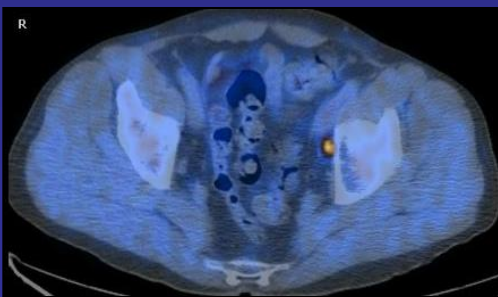
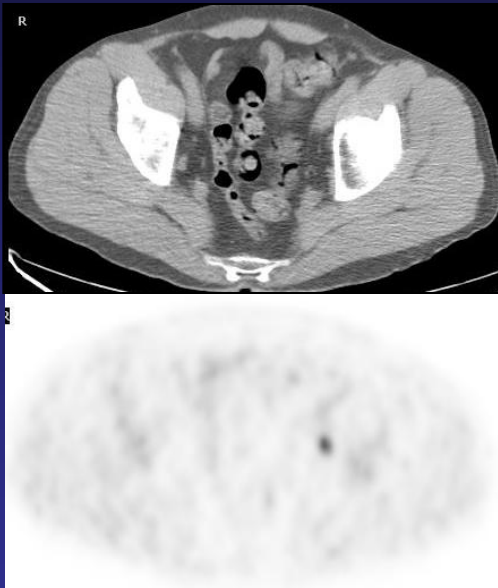
B. FDG PET

C. 18F-thymidine (FLT) PET

ΑΛΛΑ Ρ/Φ ΡΕΤ

Ca προστάτη: ^{18}F -choline PET-CT

Απεικόνιση υποξίας με
 ^{18}F -fluoromisonidazole (FMISO)

High-grade γλοίωμα, μετεγχειρητική εκτίμηση υπολειπόμενου όγκου:

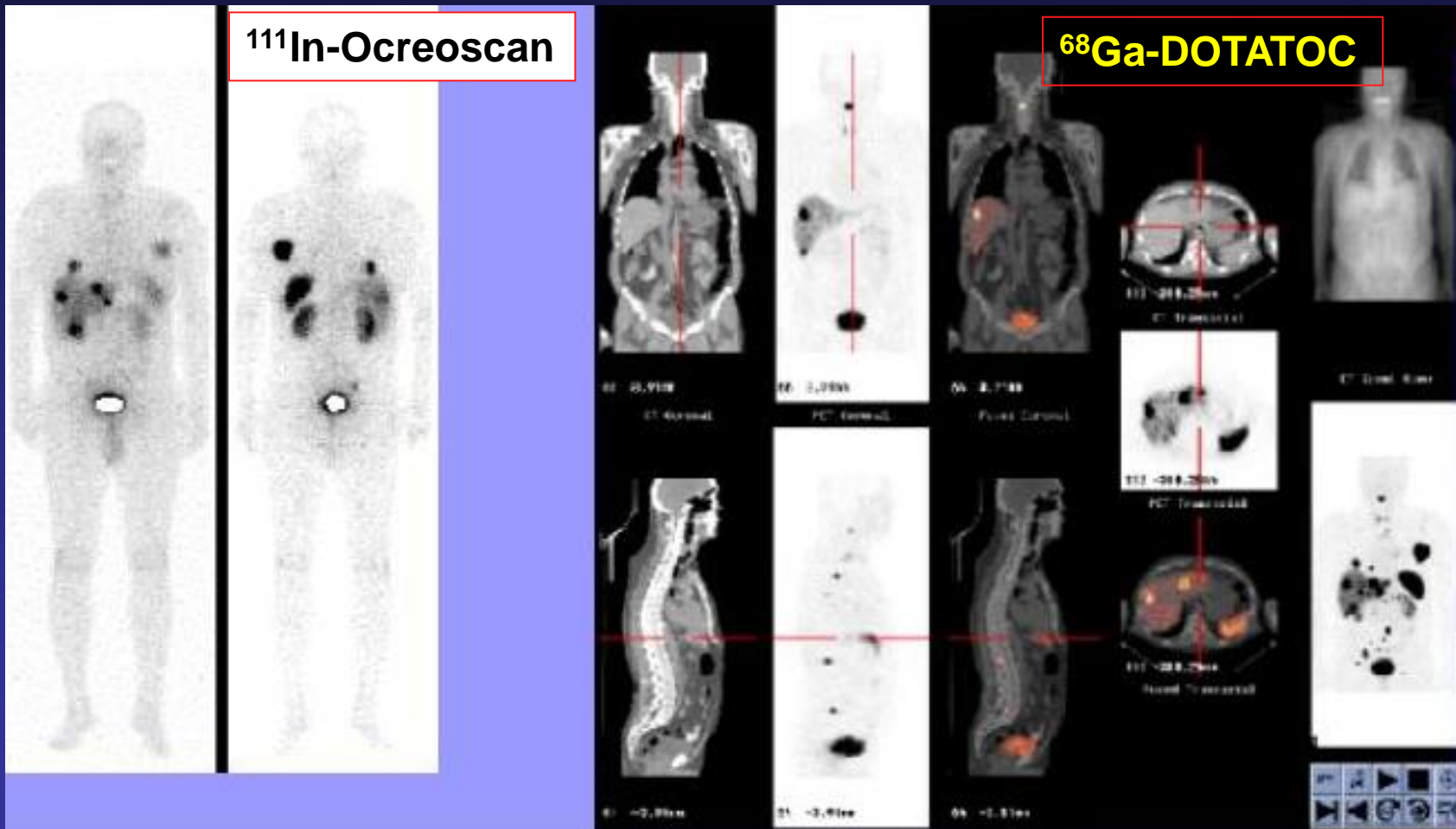
(A) ^{18}F -FMISO PET: υποξία

(B) ^{18}F -FDG PET: μετεγχειρητικές αλλοιώσεις;

(C) MRI

ΑΛΛΑ Ρ/Φ ΡΕΤ

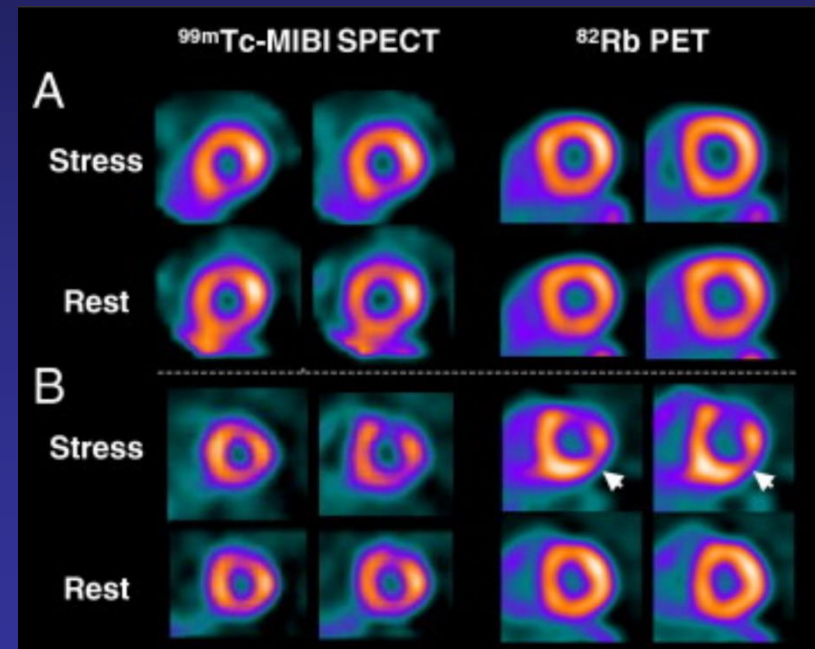
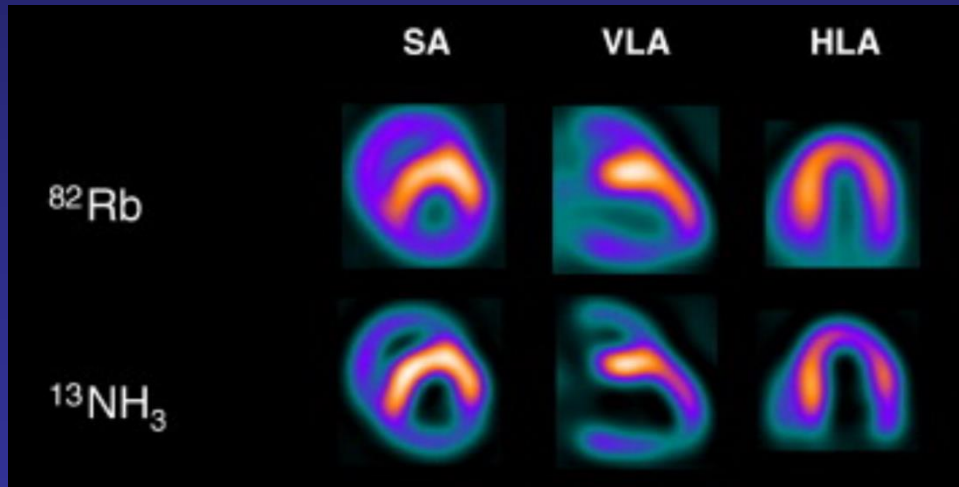
- **^{68}Ga -DOTATOC PET/CT: υποδοχείς σωματοστατίνης Πρωτοπαθής νευροενδοκρινής όγκος πνεύμονος**

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

- Διάγνωση στεφανιαίας νόσου
- **sens. $\approx$ 93%, spec. $\approx$ 92%, norm. $\approx$ 93%, acc $\approx$ 91%.**
- Ελαφρώς καλύτερη διαγνωστική αξία της PET σε σύγκριση με τη SPECT - Πιθανώς υπερτερεί της SPECT σε παχύσαρκους ασθενείς.
- ^{82}Rb και ^{13}N -ammonia ($^{13}\text{NH}_3$): αιμάτωση

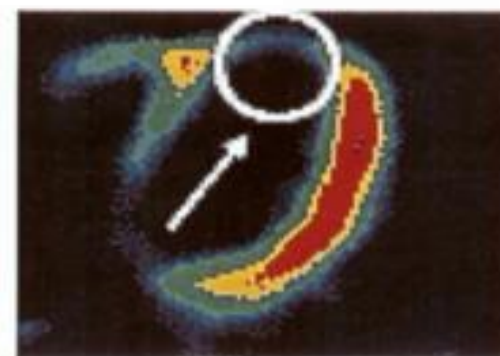
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

- Βιωσιμότητα: ^{18}F -FDG

ΝΕΚΡΟ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟ

αιμάτωση

μεταβολισμός

ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟ

αιμάτωση

μεταβολισμός

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΟΙΑ

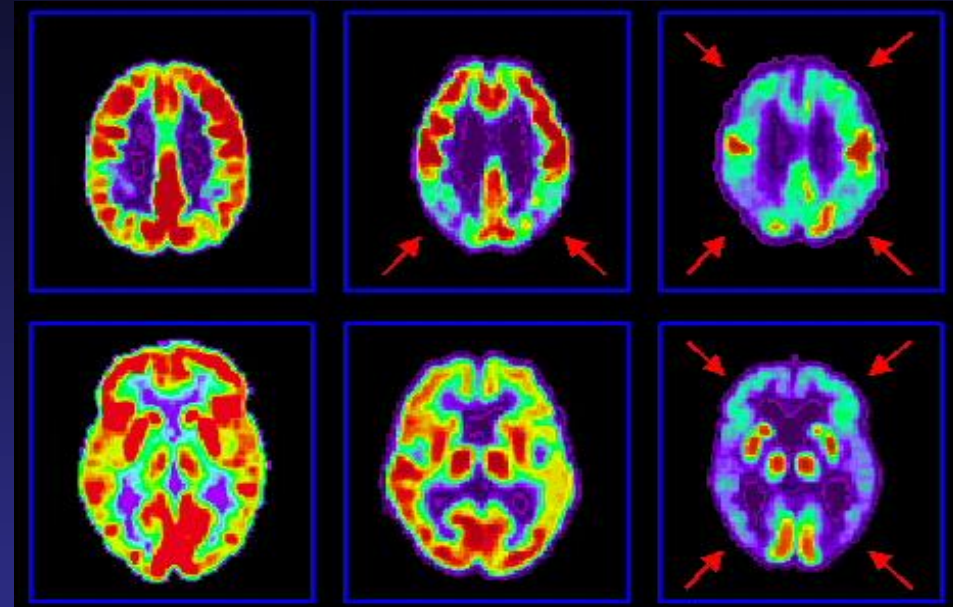
- δ.δ. νόσου ALZHEIMER από ήπια γνωσιακή διαταραχή ή άλλες νευροεκφυλιστικές άνοιες
- Πρώιμη διάγνωση της νόσου

Ν. PARKINSON

- δ/δ Ν. Parkinson από Ιδιοπαθή τρόμο και Parkinson plus σύνδρομα (Multiple system atrophy, Primary progressive aphasia)

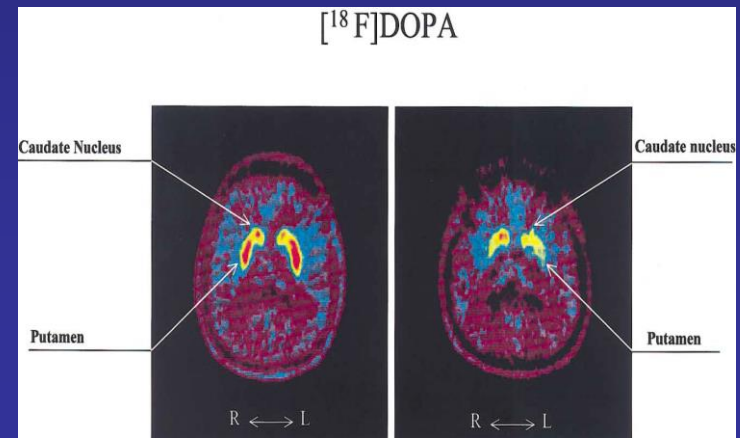
ΕΠΙΛΗΨΙΑ

- Προεγχειρητική εντόπιση επιληπτογόνων εστιών σε ασυμφωνία MRI-EEG
- Μελέτη παθοφυσιολογίας της νόσου (επίδραση της νόσου στην αιματική ροή & μεταβολισμό γλυκόζης του εγκεφάλου)
- Προεγχειρητική εκτίμηση του παρακείμενου της επιληπτογόνου εστίας ιστού (αποφυγή χειρουργικού τραυματισμού & δημιουργίας κινητικών-γνωστικών ελλειμμάτων)
- Πρόγνωση ασθενών που χειρουργήθηκαν

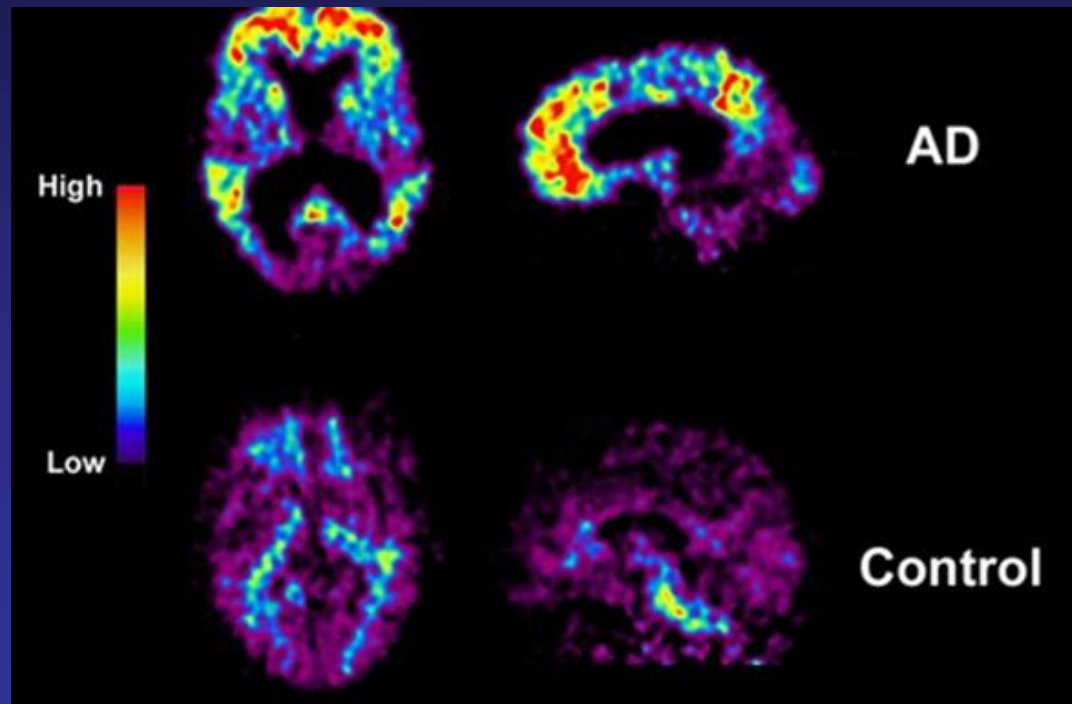
Normal

Early Alzheimer's Late Alzheimer's

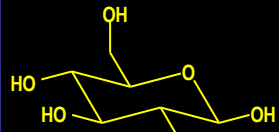
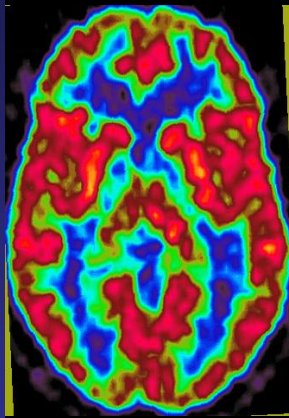
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

- ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΜΥΛΟΕΙΔΟΥΣ β ΜΕ ^{11}C -PIB ΣΤΗ Ν. ALZHEIMER

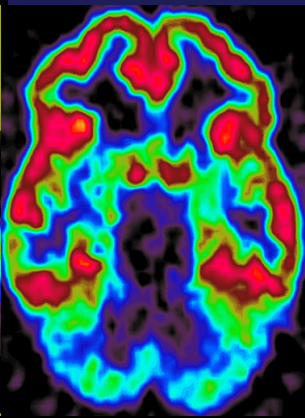

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΡΕΤ ΣΤΗΝ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

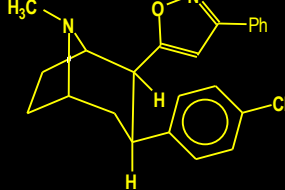
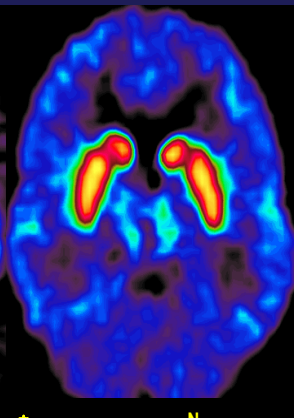
[F-18] fluoro-2-deoxy-glucose

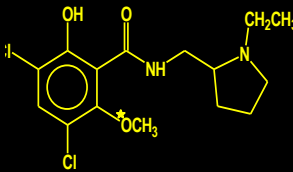
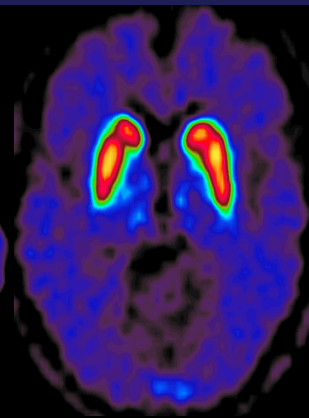
[C-11]-flumazenil
(benzodiazepine-receptor)

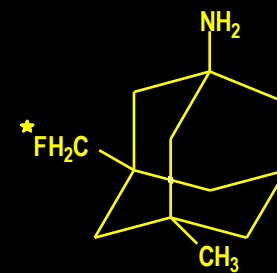
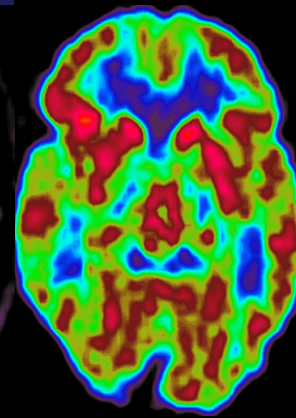
[C-11]-b-CPPIT
(dopamine transporter)

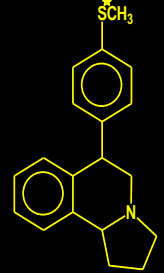
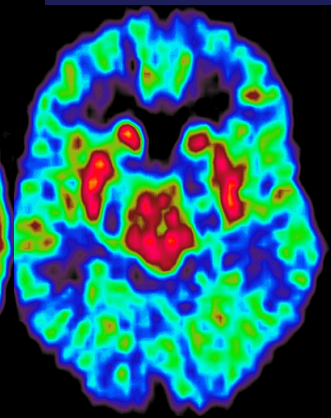
[C-11]-raclopride
(dopamine D₂ receptor)

[F-18]-memantin
(NMDA-receptor)

[C-11]-McN 5652
(serotonin transporter)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ